

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18 – dr. zakon, 73/18, 67/19, 6/20 – dr. zakon i 11/21 – autentično tumačenje), u članu 11. stav 1. reči: „koje imenuje Vlada”, zamenjuju se rečima: „koje bira Narodna skupština”.

U tačka 1) posle reči: „šest članova iz reda”, dodaje se reč: „istaknutih”.

Stav 9. menja se i glasi:

„Vlada objedinjuje predlog iz stava 8. ovog člana i upućuje ga Narodnoj skupštini, u roku od 90 dana od dana objavljivanja javnih poziva iz stava 4. ovog člana.”

U stavu 10. reči: „Nacionalnom telu za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju”, zamenjuju se rečima: „Nacionalnom telu za akreditaciju i obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju”.

U stavu 12. reč: „Vlada”, zamenjuju se rečima: „Narodna skupština”.

U stavu 14. reč: „Vlada”, zamenjuju se rečima: „Narodna skupština, na predlog nadležnog odbora Narodne skupštine.”.

Član 2.

U članu 12. stav 1. tač. 6) i 17), brišu se.

U tač. 10)–12) posle reči: „utvrđuje standarde” dodaju se reči: „i postupak”.

St. 2–4. brišu se.

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 2. i 3.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 3, reči: „8)–16)”, zamenjuju se rečima: „7) –15)”.

Član 3.

U članu 13. stav 6. menja se i glasi:

„Nacionalni savet donosi poslovnik o svom radu i kodeks o akademskom integritetu i sprečavanju sukoba interesa članova Nacionalnog saveta”.

Član 4.

U članu 15. stav 1. posle reči: „stručni organ”, dodaje se zapeta i reči: „žalbeni organ”.

Član 5.

U članu 16. st. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Upravni odbor ima devet članova, koje imenuje Narodna skupština, vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola, i to:

1) dva člana iz reda redovnih profesora univerziteta, na predlog Konferencije univerziteta;

2) jednog člana iz reda profesora strukovnih studija, na predlog Konferencije akademija i visokih škola;

- 3) jednog člana na predlog studentskih konferencija;
- 4) dva člana, na predlog Privredne komore Srbije;
- 5) tri člana na predlog Ministarstva.

Konferencija univerziteta, Konferencija akademija i visokih škola, studentske konferencije, Privredna komora Srbije, odnosno Ministarstvo objavljuje javni poziv za prijavljivanje kandidata za člana upravnog odbora najkasnije u roku od šest meseci pre isteka mandata članova upravnog odbora.”

Posle stava 3. dodaju se novi st. 4–8. koji glase:

„Rok za prijavljivanje kandidata za člana upravnog odbora jeste 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva iz stava 3. ovog člana.

Lista prijavljenih kandidata za člana upravnog odbora stavlja se na uvid javnosti u roku od 10 dana od isteka roka za prijavljivanje kandidata.

Primedbe i predlozi u vezi sa prijavljenim kandidatima za člana upravnog odbora mogu se dostaviti u roku od 15 dana od dana stavljanja liste prijavljenih kandidata na uvid javnosti.

U roku od 30 dana od isteka roka za dostavljanje primedaba i predloga iz stava 6. ovog člana Konferencija univerziteta upućuje predlog Vladi za člana upravnog odbora od najviše šest kandidata, Konferencija akademija i visokih škola, od najviše tri kandidata, studentske konferencije od najviše tri kandidata, Privredna komora Srbije od najviše šest kandidata i Ministarstvo od najviše devet kandidata.

Vlada objedinjuje predlog iz stava 7. ovog člana i upućuje ga Narodnoj skupštini u roku od 90 dana od dana objavljivanja javnih poziva iz stava 3. ovog člana.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 9. i 10.

Posle dosadašnjeg stava 5, koji postaje stav 10, dodaje se novi stav 11, koji glasi:

„Narodna skupština razrešava člana upravnog odbora pre isteka mandata, i to:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako ne ispunjava dužnosti člana upravnog odbora ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti, a na predlog Konferencije univerziteta, Konferencije akademija i visokih škola, studentske konferencije, Privredne komore Srbije, odnosno Ministarstva;
- 3) ukoliko se ispuni uslov iz stava 10. ovog člana.”

Dosadašnji stav 6. postaje stav 12.

Član 6.

U članu 17. stav 1. tačka 6) posle reči: „članova Komisije za akreditaciju”, dodaju se reči: „i Komisije za odlučivanje po žalbama”.

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) utvrđuje listu recenzentata”.

Posle stava 2. dodaju se st. 3–5. koji glase:

„Za recenzente iz stava 1. tačka 7a) ovog člana mogu biti izabrani nastavnici visokoškolskih ustanova u Republici, kao i nastavnici u odgovarajućem zvanju sa visokoškolskih ustanova van teritorije Republike.

Lista reczenata objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela i sadrži podatke o:

- 1) imenu i prezimenu recenzenta;
- 2) državi, mestu i ustanovi na kojoj je stekao najviši stepen obrazovanja;
- 3) trenutnom nastavno-naučnom zvanju i godini i ustanovi u kojoj je izabran u nastavno-naučno zvanje;
- 4) obrazovno-naučnom, odnosno obrazovno-umetničkom polju i oblasti u kojoj je izabran u nastavno-naučno zvanje.

Recenzent ne može biti lice koje je izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organu političke stranke, na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, člana Nacionalnog saveta, Komisije za akreditaciju, Komisije za odlučivanje po žalbama, odnosno zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu.”

Član 7.

U članu 18. stav 2. posle reči: „obrazovanju” dodaju se reči: „i zasniva radni odnos na određeno vreme u Nacionalnom akreditacionom telu.”

Član 8.

U članu 19. tačka 3) posle reči: „Nacionalnog akreditacionog tela” dodaju se reči: „i nadzire administrativni rad Komisije za akreditaciju.”

U tački 7) reči: „koje utvrđuje Nacionalni savet”, zamenjuju se rečima: „objavljene na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela.”

Član 9.

U članu 20. stav 3. menja se i glasi:

„Komisija za akreditaciju ima 19 članova, od kojih je 17 članova iz reda nastavnika visokoškolskih ustanova, jedan iz reda studenata i jedan iz reda privrednika. Od 17 članova iz reda nastavnika visokoškolskih ustanova jedan je nastavnik teološkog fakulteta koji pripada tradicionalnoj crkvi i verskoj zajednici.”

U stavu 4. reči: „na predlog Nacionalnog saveta”, zamenjuju se rečima: „na osnovu javnog poziva”.

Član 10.

U članu 21. stav 2. tačka 3) reči: „a sa liste koju utvrđuje Nacionalni savet”, zamenjuju se rečima: „a sa liste objavljene na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela”.

Član 11.

Posle člana 21. dodaje se član 21a koji glasi:

„Član 21a

Komisija za odlučivanje po žalbama

Žalbeni organ Nacionalnog akreditacionog tela je Komisija za odlučivanje po žalbama (u daljem tekstu: Komisija za žalbe) na rešenja Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa.

Komisija za žalbe ima pet članova iz reda priznatih naučnika i nastavnika visokoškolskih i naučnih ustanova iz Republike referentnih za oblasti obezbeđenja kvaliteta i akreditacije, od kojih je najmanje jedan iz oblasti pravnih nauka.

Članove Komisije za žalbe bira Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela, na osnovu javnog poziva.

Članovi Komisije za žalbe biraju se na pet godina.

Član Komisije za žalbe ima pravo na naknadu za rad u visini koju utvrđuje Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela, uz saglasnost Vlade.

Član Komisije za žalbe ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organ političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, lice koje je član Nacionalnog saveta, lice koje je zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu, kao ni lice koje je izabrano za člana Komisije za akreditaciju.

Lice koje je izabrano za člana Komisije za žalbe, a koje je na listi recenzentata Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola ne može obavljati poslove recenzenta u toku trajanja mandata člana Komisije za žalbe.

Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela razrešava člana Komisije za žalbe:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako nesvesno obavlja poslove ili svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja;
- 3) ako se ispuni uslov iz stava 6. ovog člana;
- 4) zbog povrede etičkog kodeksa iz člana 17. stav 1. tačka 6) ovog zakona.

Komisija za žalbe bira predsednika iz reda svojih članova.

Komisija za žalbe donosi poslovnik o radu."

Član 12.

U članu 22. stav 2. posle reči: „Komisija za akreditaciju” dodaju se reči: „Nacionalnog akreditacionog tela”.

U st. 3–5. reči: „Komisija za akreditaciju” zamenjuju se rečima: „Nacionalno akreditaciono telo”.

U stavu 6. reč: „Komisija” zamenjuje se rečima: „Nacionalno akreditaciono telo”.

U stavu 8. reči: „Nacionalnom savetu, preko Nacionalnog akreditacionog tela”, zamenjuju se rečima: „Komisiji za žalbe Nacionalnog akreditacionog tela”.

Član 13.

U članu 23. st. 8. i 9. menjaju se i glase:

„Postupak akreditacije sprovodi se u roku od devet meseci od dana prijema urednog zahteva za akreditaciju.

U postupku akreditacije Nacionalno akreditaciono telo:

1) izdaje uverenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, na osnovu rešenja Komisije za akreditaciju o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, odnosno na osnovu rešenja Komisije za žalbe o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa;

2) izdaje potvrdu visokoškolskoj ustanovi da je podnet uredan zahtev;

3) donosi zaključak kojim upućuje visokoškolsku ustanovu da dopuni zahtev nedostajućom dokumentacijom u roku od 30 dana, a ako ustanova ne dopuni zahtev u roku, donosi rešenje o odbacivanju zahteva.”

St. 10 –20. brišu se.

Član 14.

Posle člana 23. dodaje se član 23a koji glasi:

„Član 23a

Žalba na rešenje Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju

Na rešenje Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa visokoškolska ustanova može u roku od 15 dana od prijema rešenja podneti žalbu Komisiji za žalbe Nacionalnog akreditacionog tela, preko Komisije za akreditaciju.

Komisija za akreditaciju utvrđuje da li je žalba blagovremena, dopuštena i podneta od strane ovlašćenog lica i da li postoje razlozi za udovoljavanje žalbenom zahtevu i donošenje novog rešenja kojim se pobijano rešenje poništava.

Komisija za akreditaciju može da dopuni postupak ako nađe da je to neophodno.

Ako Komisija za akreditaciju ne odbaci žalbu, niti udovolji žalbenom zahtevu, prosleđuje žalbu Komisiji za žalbe u roku od 15 dana od prijema žalbe.

U roku od 30 dana od dana prijema žalbe na rešenje iz stava 1. ovog člana, Komisija za žalbe imenuje žalbenu podkomisiju.

U žalbenu podkomisiju imenuju se tri recenzenta iz odgovarajuće oblasti sa liste recenzenata koju je utvrdilo Nacionalno akreditaciono telo.

Žalbena podkomisija dostavlja Komisiji za žalbe izveštaj i predlog odluke o žalbi podnetoj na rešenje iz stava 1. ovog člana u roku od 30 dana od dana imenovanja.

Komisija za žalbe u roku od 30 dana od dana dostavljanja predloga iz stava 7. ovog člana donosi rešenje kojim može odbiti žalbu ili poništiti prvostepeno rešenje i vratiti ga Komisiji za akreditaciju na ponovno odlučivanje.

Komisija za akreditaciju je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema odluke Komisije za žalbe o poništavanju prvostepenog rešenja i vraćanju na ponovno odlučivanje doneše rešenje u skladu sa pravnim shvatanjem komisije za žalbe.

Ukoliko visokoškolska ustanova uloži žalbu protiv rešenja Komisije za akreditaciju iz stava 9. ovog člana, Komisija za žalbe će sama, u roku od 30 dana od dana prijema žalbe doneti rešenje o zahtevu za akreditaciju u skladu sa svojim pravnim shvatanjem.

Rešenje kojim se žalba odbija, odnosno rešenje kojim Komisija za žalbe odlučuje o zahtevu za akreditaciju u skladu sa svojim pravnim shvatanjem, konačno je u upravnom postupku.

Na pitanja postupanja po žalbi iz stava 1. ovog člana koja nisu posebno uređena ovim zakonom primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Visokoškolska ustanova kojoj je odbijen zahtev za akreditaciju, ima pravo da ponovi zahtev za akreditaciju po isteku roka od 90 dana od dana donošenja rešenja iz stava 11. ovog člana.

Recenzent iz stava 6. ovog člana ne može biti lice zaposleno na visokoškolskoj ustanovi koja je podnela žalbu, kao ni lice koje je učestvovalo u postupku donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana.

Recenzenti iz stava 6. ovog člana imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi Upravni odbor, uz saglasnost Vlade.”

Član 15.

U članu 31. stav 1. tačka 8) briše se.

Stav. 2. briše se.

Član 16.

U članu 39. stav 12. reči: „prvog stepena studija” zamenjuju se rečima: „prvog stepena akademskih ili strukovnih studija”.

Član 17.

U članu 51. stav 7. posle reči: „i položaj” dodaju se reči: „organu poslovođenja”.

Član 18.

U članu 74. posle stava 12. dodaju se st. 13–16. koji glase:

„Visokoškolske ustanove koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajednica ovlašćene su da opštim aktom propisuju kao neophodan uslov saglasnost nadležnog organa te crkve ili verske zajednice za učešće u konkursu za izbor nastavnika i saradnika, kao i saglasnost nadležnog organa te crkve ili verske zajednice za izbor u zvanje nastavnika (saglasnost za službu učenja).

Saglasnost za službu učenja nadležnog organa crkve ili verske zajednice za izbor u zvanje nastavnika predstavlja obavezan uslov za zasnivanje radnog odnosa.

Lice koje ima stečeno zvanje nastavnika i saradnika u visokoškolskoj ustanovi koja ostvaruje akademske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava ili verskih zajednica, gubi to zvanje ukoliko nadležni organ tradicionalne crkve ili verske zajednice povuče saglasnost datu u smislu st. 13. i 14. ovog člana, iz razloga što su aktivnosti, stavovi ili ponašanje toga lica u suprotnosti sa uverenjima koje ta crkva, odnosno verska zajednica propoveda, učenjem ili autonomnim pravom crkve, odnosno verske zajednice, ili ukoliko podrivaju njen ugled.

Postupak povlačenja saglasnosti crkve i verske zajednice za rad nastavnika uređuje se opštim aktom visokoškolske ustanove, tako da budu bliže propisani razlozi za povlačenje saglasnosti za službu učenja, učešće predstavnika uprave visokoškolske ustanove u postupku i pravo na izjašnjavanje nastavnika o kom se odlučuje.”

Član 19.

U članu 75. posle stava 12. dodaje se stav 13. koji glasi:

„Izuzetno, sa licem izabranim u zvanje nastavnika koje je javni funkcijonjer ili ima zasnovan radni odnos sa punim radnim vremenom u organu javne vlasti, a kome je u skladu sa propisima o sprečavanju sukoba interesa dopušteno da obavlja nastavnu delatnost i naučnoistraživački rad kao drugi posao, odnosno delatnost, odnosno licem kome je povereno javno ovlašćenje, organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana zaključuje ugovor o dopunskom radu najviše do jedne trećine punog radnog vremena, u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.”

Član 20.

U članu 93. posle stava 8. dodaju se st. 9. i 10. koji glase:

„Nastavnik kome je produžen radni odnos u skladu sa stavom 2. ovog člana ne može biti biran u organe visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica.

Nastavniku kome je povučena saglasnost za službu učenja na osnovu člana 74. stav 15. ovog zakona prestaje radni odnos.”

Član 21.

U članu 97. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Visokoškolske ustanove koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajednica ovlašćene su da opštim aktom propisu, pored opštih uslova za upis kandidata na osnovne, master akademske studije i doktorate saglasnost nadležnog organa crkve ili verske zajednice, imajući u vidu osobenosti vezane za svrhu i prirodu teološkog obrazovanja, u skladu sa zakonom. Saglasnost iz ovoga stava može povući nadležni organ tradicionalne crkve ili verske zajednice koji je tu saglasnost dao, ako su aktivnosti, stavovi ili ponašanje studenta u suprotnosti sa uverenjima koje ta crkva, odnosno verska zajednica propoveda, učenjem ili autonomnim pravom crkve, odnosno verske zajednice, ili ukoliko podrivaju njen ugled.”

Član 22.

U članu 100. st. 1–3. menjaju se i glase:

„Visokoškolska ustanova vrši upis na studije u skladu sa zakonom, uz vrednovanje opšte, stručne i umetničke mature.

Visokoškolska ustanova svojim opštim aktom utvrđuje koji se ispiti sa opšte, stručne i umetničke mature vrednuju prilikom upisa na studije i utvrđuje kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije.

Visokoškolska ustanova sačinjava rang listu prijavljenih kandidata za upis na studije prvog stepena na osnovu opštег uspeha postignutog u srednjem obrazovanju u četvorogodišnjem trajanju i na maturskim ispitima, rezultata ispita za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti i po potrebi na osnovu uspeha na nacionalnim i internacionalnim takmičenjima, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove.”

Član 23.

U članu 108. st. 1. i 4. reč: „samostalne” briše se.

Član 24.

U članu 109. stav 1. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) povlačenja saglasnosti nadležnog organa crkve ili verske zajednice za studije na toj visokoškolskoj ustanovi.”

Član 25.

U članu 110. stav 8. reči: „odnosno doktora umetnosti” zamenjuju se rečima: „odnosno umetnički naziv doktora umetnosti”.

Član 26.

U članu 113. stav 6. posle reči: „podataka o kojima se vodi evidencija,” dodaju se reči: „posebne uslove u pogledu obezbeđivanja integriteta i poverljivosti podataka iz evidencije visokoškolske ustanove u kojoj se ostvaruju studijski programi za potrebe nacionalne bezbednosti”.

Član 27.

U članu 148. stav 2. brojevi: „2020/2021.” zamenjuju se brojevima: „2021/2022.”, a brojevi: „2021/2022.” zamenjuju se brojevima: „2022/2023.”.

U st. 3. i 4. brojevi: „2020/2021.” zamenjuju se brojevima: „2021/2022.”.

Član 28.

Postupak izbora članova Nacionalnog saveta i članova Upravnog odbora Nacionalnog akreditacionog tela, u skladu sa ovim zakonom, sprovešće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postupak izbora članova Komisije za akreditaciju, članova Komisije za žalbe i direktora Nacionalnog akreditacionog tela, u skladu sa ovim zakonom, sprovešće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 29.

Nacionalni savet će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte u skladu sa ovim zakonom.

Nacionalni savet i Nacionalno akreditaciono telo usaglasiće svoje opšte akte u skladu sa ovim zakonom u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30.

Započeti postupci za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa i postupci za spoljašnju proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova, prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po tim propisima.

Do utvrđivanja liste recenzenata u skladu sa ovim zakonom, recenzeti će se imenovati sa liste recenzenata utvrđene prema propisima do stupanja na snagu ovog zakona.

Nacionalni akreditaciono telo će raspisati javni poziv za popunjavanje liste recenzenata u skladu sa ovim zakonom u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 31.

Samostalne visokoškolske ustanove usaglasiće svoje opšte akte sa ovim zakonom u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Visokoškolske ustanove će utvrditi koji se ispiti sa opšte, stručne i umetničke mature vrednuju prilikom upisa na studije i kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije do 31. avgusta 2022. godine.

Član 32.

Nastavnik u zvanju redovnog profesora koji je ispunio uslove za penziju i kome je produžen radni odnos ugovorom na određeno vreme sa visokoškolskom ustanovom pre stupanja na snagu ovog zakona, koji je izabran u organe visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica, može da ostane na toj dužnosti do isteka mandatnog perioda na koji je izabran na tu dužnost, odnosno do isteka ugovora o produženju radnog odnosa.

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, i sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U Zakonu o visokom obrazovanju koji je donet 2017. godine, potrebno je izmeniti i dopuniti jedan broj odredbi koje se odnose na propisani sistem obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg pravnog okvira da Nacionalno akreditaciono telo u potpunosti ispunи Evropske standarde i smernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ESG) u pogledu nezavisnosti u postupanju i u donošenju konačnih odluka o proveri kvaliteta u visokom obrazovanju i ponovo stekne status punopravne članice u okviru Evropske asocijacije za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA), a što je od značaja za pozicioniranje Republike Srbije u evropskom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja.

U procesu primene Zakona uočeni su određeni problemi na relaciji usklađivanja zakonskih propisa sa potrebom definisanja okvira teološkog obrazovanja u Republici Srbiji usklađenog sa njegovim posebnostima.

Uvažavajući potrebu zakonskog uobičavanja posebnog položaja visokoškolskih ustanova koje ostvaruju studijske programe za potrebe policijskog, odnosno vojnog i obrazovanja za potrebe nacionalne bezbednosti, Zakon o visokom obrazovanju već sadrži odredbe o regulisanju visokog obrazovanja u tim oblastima iz uvažavanje njihovih posebnosti.

Načelo kooperativne odvojenosti crkve i države, koje je izraženo u više odluka Ustavnog suda Srbije i koje je kao pravni standard opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava primenjeno u uporednom zakonodavstvu većeg broja evropskih zemalja predstavlja osnov za postavljanje zakonskog okvira za priznavanje instituta saglasnosti crkve ili verske zajednice u pitanjima teološkog obrazovanja i odabira lica koja će teološka znanja primenjivati i prenositi.

Predviđene izmene i dopune se odnose na visokoškolske ustanove koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajedница, koje imaju viševekovni istorijski kontinuitet i čiji je pravni subjektivitet stečen na osnovu posebnih zakona.

U pogledu osobenosti koji proizlaze iz ciljeva i prirode teološkog obrazovanja, a radi očuvanja identiteta duhovnih i moralnih vrednosti koje su osnov identiteta crkve, odnosno verske zajednice čija teologija je predmet izučavanja, potrebno je izvršiti izmene i dopune Zakona o visokom obrazovanju propisivanjem dodatnih uslova koji se odnose na pribavljanje saglasnosti organa crkve, odnosno verske zajednice u odnosu na lica koja vrše službu učenja na visokoškolskoj ustanovi, kao i saglasnost za upis na akademski studijski program na svim nivoima.

Takođe, u zakonu je potrebno propisati nove rokove za završetak studija za studente koji su upisani na studije prema propisima koji su važili do 10. septembra 2005. godine, a koji do kraja školske 2019/2020. godinu nisu uspeli da završe studije

po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija, kako bi to mogli da učine u narednom periodu u trajanju od jedne školske godine.

III. OBJAŠNjENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predlogom zakona, članom 1, predviđena je izmena člana 11. st. 1, 9, 12. i 14. Zakona o visokom obrazovanju tako da Narodna skupština bira i razrešava članove Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje, a da Vlada objedinjuje predlog ovlašćenih predlagača za izbor članove Nacionalnog saveta i upućuje ga Narodnoj skupštini radi donošenja odluke o imenovanju članova Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje.

Članom 2. Predloga zakona menja se član 12. stav 1. tako da se brišu tačke koje se odnose na ovlašćenja Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje da odlučuje u drugom stepenu po žalbama u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, na osnovu predloga žalbene komisije koju formira i da utvrđuje listu reczenzenta. S tim u vezi brišu st. 2–4. člana 12.

Članom 3. Predloga zakona menja se član 13. stav 6. tako da se utvrđuju ovlašćenja Nacionalnog saveta da donosi poslovnik o svom radu i kodeks o akademskom integritetu i sprečavanju sukoba interesa njegovih članova.

Članom 4. Predloga zakona menja se član 15. stav 1. tako da Nacionalno akreditaciono telo pored organa upravljanja, organa poslovođenja i stručnog sada ima i žalbeni organ - Komisiju za odlučivanje po žalbama.

Članom 5. Predloga zakona u članu 16, menjaju se st. 2. i 3, koji se odnose na imenovanje, sastav i broj članova Upravnog odbora Nacionalnog akreditacionog tela i dodaju se novi st. 4–8. i stav 11, kojima se uređuje postupak i rokovi za prijavljivanje, utvđivanja i objedinjavanje predloga kandidata za člana Upravnog odbora, kao i postupak razrešenja člana Upravnog odbora. Upravni odbor ima devet članova, koje imenuje Narodna skupština, vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola, i to: dva člana iz reda redovnih profesora univerziteta, na predlog Konferencije univerziteta; jednog člana iz reda profesora strukovnih studija, na predlog Konferencija akademija i visokih škola; jednog člana na predlog studentskih konferencijskih dva člana, na predlog Privredne komore Srbije i tri člana na predlog Ministarstva. Konferencija univerziteta upućuje predlog Vladi, od najviše šest kandidata, Konferencija akademija i visokih škola, od najviše tri kandidata, studentske konferencije od najviše tri kandidata, Privredna komora Srbije od najviše šest kandidata i Ministarstvo od najviše devet kandidata, a Vlada objedinjuje predlog i upućuje ga Narodnoj skupštini radi donošenja odluke o imenovanju članova Upravnog odbora. Narodna skupština razrešava člana upravnog odbora pre isteka mandata, i to: na lični zahtev; ako ne ispunjava dužnosti člana Upravnog odbora ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti, a na predlog Konferencija univerziteta, Konferencija akademija i visokih škola, studentske konferencije, Privredna komora Srbije, odnosno Ministarstva; ako je izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organ političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, ili je član Nacionalnog saveta, Komisije za akreditaciju ili lice koje je zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu.

Članom 6. Predloga zakona u članu 17. stav 1. dopunjava se nadležnost Upravnog odbora da pored etičkog kodeksa i pravila ponašanja lica zaposlenih u

Nacionalnom akreditacionom telu, članova Komisije za akreditaciju i recenzenata iste donosi i utvrđuje i za članove Komisije za odlučivanje po žalbama (tačka 6.) i da utvrđuje listu recenzenata (nova tačka 8.) i posle stava 2. dodaju se novi st. 3–5, kojima se uređuje koja lica mogu biti izabrana za recenzenta (nastavnici visokoškolskih ustanova u Republici, kao i nastavnici u odgovarajućem zvanju sa visokoškolskim ustanovama na teritorije Republike), da se lista recenzenata objavljuje na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela, kao i podaci koje ta lista sadrži (ime i prezime recenzenta; država, mesto i ustanova na kojoj je stečen najviši stepen obrazovanja; trenutno nastavno-naučno zvanje, godina i ustanova izabara u zvanje; obrazovno-naučno, odnosno obrazovno-umetničko polje i oblast izabara u nastavno-naučno zvanje). Recenzent ne može biti lice koje je izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organu političke stranke, na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, člana Nacionalnog saveta, Komisije za akreditaciju, Komisije za odlučivanje po žalbama, odnosno zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu.

Članom 7. Predloga zakona u članu 18. dopunjava se stav 2. tako da se utvrđuje da direktor zasniva radni odnos na određeno vreme u Nacionalnom akreditacionom telu.

Članom 8. Predloga zakona u članu 19. stav 1. tačka 3) dopunjava se nadležnost direktora Nacionalnog akreditacionog tela da nadzire administrativni rad Komisije za akreditaciju. Usklađuje se sadržina tačke 7) tako da direktor Nacionalnog akreditacionog tela bira recenzente sa liste recenzenata objavljene na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela.

Članom 9. Predloga zakona u članu 20. stav 3. menja se tako da se utvrđuje struktura i broj članova Komisije za akreditaciju (ukupno 19 članova, od kojih je 17 članova iz reda nastavnika visokoškolskih ustanova, jedan iz reda studenata i jedan iz reda privrednika, a od 17 članova iz reda nastavnika visokoškolskih ustanova jedan je nastavnik teološkog fakulteta koji pripada tradicionalnoj crkvi i verskoj zajednici), a stav 4. se menja tako da Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela bira članove Komisije za akreditaciju na osnovu javnog poziva.

Članom 10. Predloga zakona u članu 21. stav 2. tačka 3) usklađuje se tako da Komisija za akreditaciju predlaže direktoru Nacionalnog akreditacionog tela recenzente sa liste objavljene na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela.

Članom 11. Predloga zakona se posle člana 21. dodaje novi član 21a kojim se propisuje žalbeni organ Nacionalnog akreditacionog tela - Komisije za odlučivanje po žalbama na rešenja Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, njen sastav, mandat, izbor i razrešenje njenih članova. Komisija za žalbe ima pet članova iz reda priznatih naučnika i nastavnika visokoškolskih ustanova iz Republike referentnih za oblasti obezbeđenja kvaliteta i akreditacije, od kojih je najmanje jedan iz oblasti pravnih nauka i bira ih Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela, na osnovu javnog poziva.

Članovi Komisije se biraju na pet godina, imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrđuje upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela, uz saglasnost Vlade. Član Komisije za žalbe ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave,

u organ političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, lice koje je član Nacionalnog saveta, lice koje je zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu, kao ni lice koje je izabrano za člana Komisije za akreditaciju. Lice koje je izabrano za člana Komisije za žalbe, a koje je na listi recenzentata Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola ne može obavljati poslove recenzenta u toku trajanja mandata člana Komisije za žalbe. Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela razrešava člana Komisije za žalbe: na lični zahtev; ako nesavesno obavlja poslove ili svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja; ako se ispuni uslov da ne može biti član Komisije za žalbe; zbog povrede etičkog kodeksa i pravila ponašanja članova Komisije za žalbe.

Članom 12. Predloga zakona u članu 22. st. 2. i 8. Zakona o visokom obrazovanju, radi naglašavanja da spoljašnju proveru kvaliteta, odnosno postupanje po podnetom prigovoru na negativni izveštaj o spoljašnjoj proveri kvaliteta, sprovode organi Nacionalnog tela za akreditaciju, posle imenovanja Komisije za akreditaciju, odnosno Komisije za žalbe, navodi se da su to organi Nacionalnog akreditacionog tela. Nacionalno akreditaciono telo nadležno je za dostavljanje izveštaja o izvršenoj spoljašnjoj kontroli kvaliteta visokoškolske ustanove, određivanje mera za ispravljanje utvrđenih nedostataka i za naknadno praćenje visokoškolske ustanove, sačinjavanje završnog izveštaja o spoljašnjoj kontroli i proveri kvaliteta visokoškolske ustanove i za usvajanje završnog izveštaja o spoljašnjoj proveri kvaliteta.

Članom 13. Predloga zakona u članu 23. st. 8. i 9. menjaju se s obzirom na izmenu nadležnog tela i postupka za rešavanje po žalbama na rešenja kojima se odbija zahtev za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, tako da u postupku akreditacije Nacionalno akreditaciono telo izdaje uverenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, na osnovu rešenja Komisije za akreditaciju o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, odnosno na osnovu rešenja komisije za žalbe o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa. S obzirom da se novim članom 23a uređuje žalbeni postupak st. 10–20. se brišu.

Članom 14. Predloga zakona dodaje se novi član 23a koji se uređuje podnošenje i rešavanje po žalbi na rešenje Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, pravo visokoškolske ustanove kojoj je odbijen zahtev za akreditaciju na podnošenje novog zahteva i pravo recenzentata na odgovarajuću naknadu za rad u žalbenoj potkomisiji. Na rešenje Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa visokoškolska ustanova može u roku od 15 dana od prijema rešenja podneti žalbu Komisiji za žalbe Nacionalnog akreditacionog tela, preko Komisije za akreditaciju. Komisija za akreditaciju utvrđuje da li je žalba blagovremena, dopuštena i podneta od strane ovlašćenog lica i da li postoje razlozi za udovoljavanje žalbenom zahtevu i donošenje novog rešenja kojim se pobijano rešenje poništava. Komisija za akreditaciju može da dopuni postupak ako nađe da je to neophodno. Ako Komisija za akreditaciju ne odbaci žalbu, niti udovolji žalbenom zahtevu, prosleđuje žalbu Komisiji za žalbe u roku od 15 dana od prijema žalbe. U roku od 30 dana od dana prijema žalbe na rešenje Komisija za žalbe imenuje žalbenu podkomisiju u sastavu od tri recenzenta iz odgovarajuće oblasti sa liste recenzentata koju je utvrdilo Nacionalno akreditaciono telo. Žalbena podkomisija dostavlja Komisiji za žalbe izveštaj i predlog odluke o žalbi u roku od 30 dana od dana imenovanja, a Komisija za žalbe u roku od 30 dana od dana dostavljanja tog predloga donosi rešenje kojim može odbiti žalbu ili poništiti prvoštepeno rešenje i vratiti ga Komisiji za akreditaciju na ponovno odlučivanje. Komisija za akreditaciju u roku od 30 dana od dana prijema odluke Komisije za žalbe o poništavanju

prvostepenog rešenja i vraćanju na ponovno odlučivanje donosi rešenje u skladu sa pravnim shvatanjem Komisije za žalbe. Ukoliko visokoškolska ustanova uloži žalbu protiv rešenja Komisije za akreditaciju Komisija za žalbe sama, u roku od 30 dana od dana prijema žalbe donosi rešenje o zahtevu za akreditaciju u skladu sa svojim pravnim shvatanjem. Rešenje kojim se žalba odbija, odnosno rešenje kojim Komisija za žalbe odluči o zahtevu za akreditaciju u skladu sa svojim pravnim shvatanjem, konačno je u upravnom postupku, a visokoškolska ustanova kojoj je odbijen zahtev za akreditaciju, ima pravo da ponovi zahtev za akreditaciju po isteku roka od 90 dana od dana donošenja tog rešenja. Recenzent u sastavu žalbene potkomisije ne može biti lice zaposleno na visokoškolskoj ustanovi koja je podnela žalbu, kao ni lice koje je učestvovalo u postupku donošenja rešenja na koje je žalba podneta.

Članom 15. Predloga zakona u članu 31. stav 1. briše se tačka 8) i briše se stav 2. tog člana s obzirom na utvrđenu dopunu koja se odnosi na ovlašćenja Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje da pored standarde za spoljašnju proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova utvrđuje i postupak za spoljašnju proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova.

Članom 16. Predloga zakona precizirana je odredba člana 39. stav 12. Zakona o visokom obrazovanju kojom je propisan ostvareni stepen, vrsta i obim visokog obrazovanja (prvi stepen akademskih ili strukovnih studija u obimu od 180 ESPB) koji prethodi master strukovnim studijama u obimu od 120 ESPB.

Članom 17. Predloga zakona precizirana je odredba člana 51. stav 7. Zakona o visokom obrazovanju tako da Vlada, na predlog organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, poslove nacionalne bezbednosti, odnosno poslove odbrane, bliže uređuje uslove i položaj organa poslovođenja u pogledu osobenosti vezanih za ciljeve i prirodu policijskog odnosno vojnog obrazovanja i obrazovanja za potrebe nacionalne bezbednosti.

Članom 18. Predloga zakona dopunjene su odredbe člana 74. Zakona o visokom obrazovanju o uslovima za izbor nastavnika u visokoškolskim ustanovama koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajednica tako da su te visokoškolske ustanove ovlašćene da opštim aktom propisuju kao neophodan uslov saglasnost nadležnog organa te crkve ili verske zajednice za učešće u konkursu za izbor nastavnika i saradnika, kao i saglasnost nadležnog organa te crkve ili verske zajednice za izbor u zvanje nastavnika, te da saglasnost nadležnog organa crkve ili verske zajednice za izbor u zvanje nastavnika predstavlja obavezan uslov za zasnivanje radnog odnosa, kao i da lice koje ima stečeno zvanje nastavnika i saradnika u visokoškolskoj ustanovi koja ostvaruje akademske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava ili verskih zajednica, gubi to zvanje ukoliko nadležni organ tradicionalne crkve ili verske zajednice povuče saglasnost za službu učenja, kao i da se postupak u kom se odlučuje o gubitku zvanja nastavnika uređuje opštim aktom visokoškolske ustanove, tako da budu propisani razlozi za povlačenje saglasnosti, učešće predstavnika uprave visokoškolske ustanove u postupku i pravo na izjašnjavanje nastavnika o čijoj se saglasnosti odlučuje.

Članom 19. Predloga zakona dopunjava se novim stavom član 75. Zakona o visokom obrazovanju na način da izuzetno, sa licem izabranim u zvanje nastavnika koje je javni funkcioner ili ima zasnovan radni odnos sa punim radnim vremenom u organu javne vlasti, a kome je u skladu sa propisima o sprečavanje sukoba interesa dopušteno da obavlja nastavnu delatnost i naučnoistraživački rad kao drugi posao,

odnosno delatnost, odnosno licem kome je povereno javno ovlašćenje, organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana zaključuje ugovor o dopunskom radu najviše do jedne trećine punog radnog vremena, u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Članom 20. Predloga zakona dopunjava se član 93. Zakona o visokom obrazovanju novim stavovima kojim se propisuje da nastavnik u zvanju redovnog profesora koji je stekao uslove za prestanak radnog odnosa a kome je produžen radni odnos u skladu sa stavom 2. tog člana ne može biti biran u organe visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica, kao i da nastavniku visokoškolske ustanove koja ostvaruje akademske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava ili verskih zajednica kome je povučena saglasnost za službu učenja u skladu sa zakonom prestaje radni odnos.

Članom 21. Predloga zakona dopunjava se član 97. novim stavom tako da je visokoškolska ustanove koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajednica ovlašćena da opštim aktom propiše pored opštih uslova za upis kandidata na osnovne, master akademske studije i doktorate saglasnost nadležnog organa crkve ili verske zajednice, imajući u vidu osobnosti vezane za svrhu i prirodu teološkog obrazovanja.

Članom 22. Predloga zakona precizirane su odredbe člana 100. st. 1–3. Zakona o visokom obrazovanju koje se odnose na upis na studije uz vrednovanje rezultata opšte, stručne i umetničke mature tako da se upis na studije vrši u skladu sa zakonom, uz vrednovanje opšte, stručne i umetničke mature, a visokoškolska ustanova svojim opštim aktom utvrđuje koji ispiti sa opšte, stručne i umetničke mature se vrednuju prilikom upisa na studije i utvrđuje kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije.

Članom 23. Predloga zakona precizirane su odredbe člana 108. st. 1. i 4. Zakona o visokom obrazovanju u pogledu donosioca opštег akta o disciplinskoj odgovornosti studenta (visokoškolska ustanova, a ne samostalna visokoškolska ustanova).

Članom 24. Predloga zakona predviđena je dopuna člana 109. stav 1. tako da status studenta prestaje u slučaju povlačenja saglasnosti nadležnog organa crkve ili verske zajednice za studije na toj visokoškolskoj ustanovi.

Članom 25. Predloga zakona precizirana je odredba člana 110. stav 8. Zakona o visokom obrazovanju koja se odnosi na sticanje naučnog, odnosno umetničkog naziva, nakon završenih doktorskih, odnosno akademskih studija trećeg stepena.

Članom 26. Predloga zakona dopunjava se član 113. stav 6. Zakona tako da i bliže uslove u pogledu vođenja, prikupljanja, unosa, ažuriranja, dostupnosti podataka o kojima se vodi evidencija u visokoškolskim ustanovama od posebnog interesa za bezbednost Republike Srbije, propisuje ministar.

Članom 27. Predloga zakona menjaju se odredbe člana 148. st. 2–4. Zakona o visokom obrazovanju o prelaznim rokovima za završetak studija za po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija za studente koji su upisani na studije po propisima koji su važili do 10. septembra 2005. godine, tako što se utvrđuju novi rokovi za završetak tih studija po započetom nastavnom planu i

programu, uslovima i pravilima studija, i to do kraja školske 2021/2022, odnosno za studente upisane na integrisane studije iz polja medicinskih nauka do kraja 2022/2023. godine.

Članom 28. Predloga zakona propisani su rokovi u kom će se u skladu sa tim zakonom sprovesti postupak izbora članova Nacionalnog saveta i članova Upravnog odbora Nacionalnog akreditacionog tela (u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu tog zakona), kao i članova Komisije za akreditaciju, članova Komisije za žalbe i direktora Nacionalnog akreditacionog tela, (u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu tog zakona).

Članom 29. Predloga zakona propisuje se rok u kom će Nacionalni savet doneti podzakonske akte u skladu sa tim zakonom, i to u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog zakona, rok u kom će Nacionalni savet i Nacionalno akreditaciono telo usaglasiti svoje opšte akte u skladu sa tim zakonom, i to u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu tog zakona i rok u kom će Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela izabrati članove Komisije za žalbe, i to u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog zakona.

Članom 30. Predloga zakona propisuje se da će se postupci za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa i postupci za spoljašnju proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova, započeti prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu tog zakona, okončati po tim propisima, da će se do utvrđivanja liste recenzentata u skladu sa odredbama tog zakona, recenzenti imenovati sa liste recenzentata koja je utvrđene prema propisima do stupanja na snagu tog zakona i da će Nacionalno akreditaciono telo raspisati javni poziv za popunjavanje liste recenzentata u skladu sa tim zakonom u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu tog zakona.

Članom 31. Predloga zakona propisuje se rok u kom će samostalne visokoškolske ustanove usaglasiti svoje opšte akte u skladu sa tim zakonom, i to u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog zakona i rok u kom će visokoškolska ustanova svojim opštim aktom utvrditi koji ispiti sa opšte, stručne i umetničke mature vrednuju prilikom upisa na studije, kao i kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije.

Članom 32. Predloga zakona propisuje se rok u kom nastavnik u zvanju redovnog profesora koji je ispunio uslove za penziju i kome je produžen radni odnos ugovorom na određeno vreme sa visokoškolskom ustanovom pre stupanja na snagu ovog zakona, a koji je izabran u organe upravljanja ili obavlja drugu rukovodeću dužnost u visokoškolskoj ustanovi, može da ostane na toj dužnosti, i to do isteka mandatnog perioda na koji je izabran na tu dužnost, odnosno do isteka ugovora o produženju radnog odnosa.

Članom 33. utvrđuje se rok u kom Zakon stupa na snagu, i to osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva osim sredstava obezbeđenih Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 149/20 i 40/21) na Razdelu 26 – Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Glava 26.4 – Više i univerzitetsko obrazovanje,

Program 2005 – Visoko obrazovanje, Funkcija 940 – Visoko obrazovanje i usvojenih limita za 2022. i 2023. godinu.

PREGLED ODREĐABA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Sastav Nacionalnog saveta

Član 11.

Nacionalni savet ima 17 članova, ~~koje imenuje Vlada~~ KOJE BIRA NARODNA SKUPŠTINA, vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola, i to:

- 1) šest članova iz reda ISTAKNUTIH redovnih profesora, vrhunskih stručnjaka u zvanju naučnog savetnika, odnosno umetnika sa međunarodno priznatim radovima ili osvedočenim doprinosom nacionalnoj kulturi, vodeći računa o zastupljenosti obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja, kao i zastupljenosti univerziteta, na predlog Konferencije univerziteta;
- 2) dva člana iz reda profesora strukovnih studija, na predlog Konferencije akademija strukovnih studija i visokih škola (u daljem tekstu: Konferencija akademija i visokih škola);
- 3) sedam članova iz reda vrhunskih stručnjaka, odnosno umetnika sa međunarodno priznatim radovima ili osvedočenim doprinosom nacionalnoj kulturi, vodeći računa o zastupljenosti obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja, na predlog ministarstva nadležnog za poslove visokog obrazovanja;
- 4) dva člana na predlog Privredne komore Srbije.

U pitanjima koja su od značaja za studente, na poziv Nacionalnog saveta, u radu Nacionalnog saveta, sa pravom učestvovanja u odlučivanju, učestvuju dva predstavnika studenata koje određuju studentske konferencije iz redova studenata koji imaju prosečnu ocenu studija najmanje osam.

Kada se na jeziku nacionalne manjine u celini ili delimično izvodi nastava u okviru visokog obrazovanja, u pitanjima od značaja za izvođenje nastave na jeziku nacionalne manjine, u radu Nacionalnog saveta, sa pravom učestvovanja u odlučivanju, učestvuje predstavnik nacionalnog saveta te nacionalne manjine.

Konferencija univerziteta, Konferencija akademija i visokih škola, ministarstvo nadležno za poslove visokog obrazovanja, odnosno Privredna komora Srbije, objavljuje javni poziv za prijavljivanje kandidata za članove Nacionalnog saveta najkasnije u roku od šest meseci pre isteka mandata članova Nacionalnog saveta.

Rok za prijavljivanje kandidata za članove Nacionalnog saveta jeste 15 dana od dana objavljanja javnog poziva.

Lista prijavljenih kandidata stavlja se na uvid javnosti u roku od 10 dana od isteka roka za prijavljivanje kandidata.

Primedbe i predlozi u vezi sa prijavljenim kandidatima mogu se dostaviti u roku od 15 dana od dana stavljanja liste prijavljenih kandidata na uvid javnosti.

Konferencija univerziteta, odnosno Konferencija akademija i visokih škola upućuje predlog Vladi, od najviše 18, odnosno tri kandidata, u roku od 30 dana od isteka roka za dostavljanje primedbi i predloga iz stava 7. ovog člana, vodeći računa o broju studenata i o broju nastavnika i saradnika, shodno članu 26. stav 5. ovog zakona. Ministarstvo nadležno za poslove visokog obrazovanja, odnosno Privredna komora Srbije upućuje predlog Vladi, od najviše osam, odnosno tri kandidata u roku od 30 dana od dana isteka roka za dostavljanje primedbi i predloga iz stava 7. ovog člana.

~~Vlada donosi odluku o imenovanju članova Nacionalnog saveta u roku od 30 dana od dobijanja predloga iz stava 8. ovog člana.~~

VLADA OBJEDINJUJE PREDLOG IZ STAVA 8. OVOG ČLANA I UPUĆUJE GA NARODNOJ SKUPŠTINI, U ROKU OD 90 DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA JAVNIH POZIVA IZ STAVA 4. OVOG ČLANA.

Član Nacionalnog saveta ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organu političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, kao ni lice koje je član Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta (u daljem tekstu: Komisija za akreditaciju) i lice koje je zaposleno u ~~Nacionalnom telu za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju~~ NACIONALNOM TELU ZA AKREDITACIJU I OBEZBEĐENJE KVALITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU (u daljem tekstu: Nacionalno akreditaciono telo).

Mandat članova Nacionalnog saveta traje četiri godine sa mogućnošću još jednog izbora.

~~Vlada NARODNA SKUPŠTINA razrešava člana Nacionalnog saveta pre isteka mandata, i to:~~

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako ne ispunjava dužnosti člana Nacionalnog saveta ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti, a na predlog Konferencije univerziteta, Konferencije akademija i visokih škola, ministarstva nadležnog za poslove visokog obrazovanja, odnosno Privredne komore Srbije;
- 3) ukoliko se ispuni uslov iz stava 10. ovog člana.

Nacionalni savet bira predsednika iz reda svojih članova.

Članovi Nacionalnog saveta imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi ~~Vlada NARODNA SKUPŠTINA, NA PREDLOG NADLEŽNOG ODBORA NARODNE SKUPŠTINE.~~

Nadležnost Nacionalnog saveta

Član 12.

Nacionalni savet:

- 1) prati razvoj visokog obrazovanja i njegovu usklađenost sa evropskim i međunarodnim standardima;
- 2) predlaže ministarstvu nadležnom za poslove visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo) mere za unapređivanje sistema visokog obrazovanja;
- 3) daje mišljenje o politici upisa na visokoškolske ustanove;
- 4) daje mišljenje u postupku donošenja propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za delatnost visokog obrazovanja;
- 5) predlaže Vladi normative i standarde rada visokoškolskih ustanova, kao i materijalna sredstva za njihovo ostvarivanje, po pribavljenom mišljenju Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola;
- ~~6) odlučuje u drugom stepenu po žalbama u postupku akreditacije, na osnovu predloga žalbene komisije, koju obrazuje za svaku pojedinačnu žalbu;~~
- 7) utvrđuje smernice u vezi sa organizacijom, sproveđenjem kratkog programa studija i izdavanjem odgovarajućeg sertifikata;
- 8) utvrđuje naučne, umetničke, odnosno stručne oblasti u okviru polja iz člana 37. ovog zakona, na predlog Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola;
- 9) utvrđuje listu stručnih, akademskih, naučnih, odnosno umetničkih naziva sa naznakom zvanja odgovarajućeg stepena studija iz odgovarajućih oblasti i skraćenice stručnih, akademskih, naučnih, odnosno umetničkih naziva dvojezično, na srpskom i engleskom jeziku;
- 10) utvrđuje standarde I POSTUPAK za samovrednovanje i ocenjivanje kvaliteta visokoškolskih ustanova na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 11) utvrđuje standarde I POSTUPAK za spoljašnju proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 12) utvrđuje standarde I POSTUPAK za početnu akreditaciju na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 13) utvrđuje standarde i postupak za akreditaciju visokoškolskih ustanova na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 14) utvrđuje standarde i postupak za akreditaciju studijskih programa na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 15) utvrđuje minimalne uslove za izbor u zvanja nastavnika, na predlog Konferencije univerziteta, odnosno Konferencije akademija i visokih škola;
- 16) donosi Osnove za kodeks o akademskom integritetu i sukobu interesa prilikom izbora u zvanje nastavnika, odnosno saradnika i zasnivanja radnog odnosa na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji;
- ~~17) utvrđuje listu recenzonata;~~

18) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

~~U listu recenzenata iz stava 1. tačka 17) ovog člana mogu biti imenovani nastavnici visokoškolskih ustanova u Republici, kao i nastavnici u odgovarajućem zvanju sa visokoškolskih ustanova van teritorije Republike.~~

~~Lista recenzenata objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Nacionalnog saveta i sadrži podatke o:~~

- ~~1) imenu i prezimenu recenzenta;~~
- ~~2) državi, mestu i ustanovi na kojoj je stekao najviši stepen obrazovanja;~~
- ~~3) trenutnom nastavno-naučnom zvanju i godini i ustanovi u kojoj je izabran u nastavno-naučno zvanje;~~
- ~~4) obrazovno-naučnom, odnosno obrazovno-umetničkom polju i oblasti u kojoj je izabran u nastavno-naučno zvanje.~~

~~Na listi recenzenata ne može biti lice koje je izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonome pokrajine ili lokalne samouprave, u organu političke stranke, na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, člana Nacionalnog saveta, Komisije za akreditaciju, odnosno zapošljeno u Nacionalnom akreditacionom telu.~~

Nacionalni savet najmanje dva puta godišnje održava sastanak sa Privrednom komorom Srbije, odnosno jedanput godišnje sa Nacionalnim prosvetnim savetom, Savetom za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih i drugim profesionalnim udruženjima za razmatranje pitanja iz svoje nadležnosti i utvrđivanja prioriteta u sprovođenju politike visokog obrazovanja.

Akti iz stava 1. tač. 8)-16) 7) – 15) ovog člana objavljaju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Rad Nacionalnog saveta

Član 13.

Rad Nacionalnog saveta je javan.

Nacionalni savet, za potrebe svog rada, može da obrazuje posebna radna tela.

Sredstva za rad Nacionalnog saveta i njegovih radnih tela obezbeđuju se u budžetu Republike.

Stručne, administrativno-tehničke i informatičke poslove za potrebe Nacionalnog saveta i njegovih radnih tela obavlja Ministarstvo.

Nacionalni savet podnosi Narodnoj skupštini i Vladi izveštaj o svom radu najmanje jedanput godišnje.

~~Nacionalni savet donosi poslovnik o svom radu, poslovnik o radu žalbene komisije i Kodeks o akademskom integritetu i sprečavanju sukoba interesa članova nacionalnog saveta i članova žalbene komisije.~~

NACIONALNI SAVET DONOSI POSLOVNIK O SVOM RADU I KODEKS O AKADEMSKOM INTEGRITETU I SPREČAVANJU SUKOBA INTERESA ČLANOVA NACIONALNOG SAVETA.

Organ Nacionalnog akreditacionog tela

Član 15.

Nacionalno akreditaciono telo ima organ upravljanja, organ poslovođenja, stručni organ, ŽALBENI ORGAN i stručne službe koje obavljaju administrativno-tehničke poslove.

Bliži uslovi u pogledu načina rada, načina i postupka izbora i razrešenja organa Nacionalnog akreditacionog tela utvrđuju se aktom o osnivanju i statutom Nacionalnog akreditacionog tela.

Upravni odbor

Član 16.

Organ upravljanja Nacionalnog akreditacionog tela je upravni odbor.

~~Upravni odbor ima sedam članova, koje imenuje Vlada, vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola.~~

~~Jednog člana Upravnog odbora predlaže Konferencija univerziteta iz reda redovnih profesora univerziteta, jednog člana predlaže Konferencija akademija i visokih škola iz reda profesora strukovnih studija, dva člana predlaže Privredna komora Srbije, a tri člana imenuju se na predlog Ministarstva.~~

UPRAVNI ODBOR IMA DEVET ČLANOVA, KOJE IMENUJE NARODNA SKUPŠTINA, VODEĆI RAČUNA O ZASTUPLJENOSTI PRIPADNIKA OBA POLA, I TO:

- 1) DVA ČLANA IZ REDA REDOVNIH PROFESORA UNIVERZITETA, NA PREDLOG KONFERENCIJE UNIVERZITETA;
- 2) JEDNOG ČLANA IZ REDA PROFESORA STRUKOVNIH STUDIJA, NA PREDLOG KONFERENCIJE AKADEMIJA I VISOKIH ŠKOLA;
- 3) JEDNOG ČLANA NA PREDLOG STUDENTSKIH KONFERENCIJA;
- 4) DVA ČLANA, NA PREDLOG PRIVREDNE KOMORE SRBIJE;
- 5) TRI ČLANA NA PREDLOG MINISTARSTVA.

KONFERENCIJA UNIVERZITETA, KONFERENCIJA AKADEMIJA I VISOKIH ŠKOLA, STUDENTSKE KONFERENCIJE, PRIVREDNA KOMORA SRBIJE, ODNOSENOSTO MINISTARSTVO OBJAVLJUJE JAVNI POZIV ZA PRIJAVLJIVANJE KANDIDATA ZA ČLANA UPRAVNOG ODBORA NAJKASNJIJE U ROKU OD ŠEST MESECI PRE ISTEKA MANDATA ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA.

ROK ZA PRIJAVLjIVANJE KANDIDATA ZA ČLANA UPRAVNOG ODBORA JESTE 15 DANA OD DANA OBJAVLjIVANJA JAVNOG POZIVA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA.

LISTA PRIJAVLjENIH KANDIDATA ZA ČLANA UPRAVNOG ODBORA STAVLjA SE NA UVID JAVNOSTI U ROKU OD 10 DANA OD ISTEKA ROKA ZA PRIJAVLjIVANJE KANDIDATA.

PRIMEDBE I PREDLOZI U VEZI SA PRIJAVLjENIM KANDIDATIMA ZA ČLANA UPRAVNOG ODBORA MOGU SE DOSTAVITI U ROKU OD 15 DANA OD DANA STAVLjANJA LISTE PRIJAVLjENIH KANDIDATA NA UVID JAVNOSTI.

U ROKU OD 30 DANA OD ISTEKA ROKA ZA DOSTAVLjANJE PRIMEDBI I PREDLOGA IZ STAVA 6. OVOG ČLANA KONFERENCIJA UNIVERZITETA UPUĆUJE PREDLOG VLADI ZA ČLANA UPRAVNOG ODBORA, OD NAJVIŠE ŠEST KANDIDATA, KONFERENCIJA AKADEMIJA I VISOKIH ŠKOLA, OD NAJVIŠE TRI KANDIDATA, STUDENTSKE KONFERENCIJE OD NAJVIŠE TRI KANDIDATA, PRIVREDNA KOMORA SRBIJE OD NAJVIŠE ŠEST KANDIDATA I MINISTARSTVO OD NAJVIŠE DEVET KANDIDATA.

VLADA OBJEDINjuJE PREDLOG IZ STAVA 7. OVOG ČLANA I UPUĆUJE GA NARODNOJ SKUPŠTINI, U ROKU OD 90 DANA OD DANA OBJAVLjIVANJA JAVNIH POZIVA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA.

Članovi upravnog odbora biraju se na period od četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Član upravnog odbora ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organ političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, kao ni lice koje je član Nacionalnog saveta, Komisije za akreditaciju ili lice koje je zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu.

NARODNA SKUPŠTINA RAZREŠAVA ČLANA UPRAVNOG ODBORA PRE ISTEKA MANDATA, I TO:

1) NA LIČNI ZAHTEV;

2) AKO NE ISPUNjAVA DUŽNOSTI ČLANA UPRAVNOG ODBORA ILI SVOJIM POSTUPCIMA POVREDI UGLED TE DUŽNOSTI, A NA PREDLOG KONFERENCIJE UNIVERZITETA, KONFERENCIJE AKADEMIJA I VISOKIH ŠKOLA, STUDENTSKE KONFERENCIJE, PRIVREDNE KOMORE SRBIJE, ODNOSENKO MINISTARSTVA;

3) UKOLIKO SE ISPUNI USLOV IZ STAVA 10. OVOG ČLANA.

Član upravnog odbora ima pravo na naknadu za rad u iznosu koji utvrđuje Vlada.

Nadležnost upravnog odbora

Član 17.

Upravni odbor:

- 1) bira i razrešava direktora Nacionalnog akreditacionog tela;
- 2) bira i razrešava članove Komisije za akreditaciju;
- 3) usvaja godišnji program rada i finansijski plan, uz saglasnost Vlade;
- 4) donosi statut i opšte akte;
- 5) usmerava i nadzire rad direktora;
- 6) donosi etički kodeks i pravila ponašanja lica zaposlenih u Nacionalnom akreditacionom telu, članova Komisije za akreditaciju I KOMISIJE ZA ODLUČIVANjE PO ŽALBAMA i reczenzata;
- 7) utvrđuje visinu naknade za akreditaciju uz saglasnost Vlade;
- 7A) UTVRĐUJE LISTU RECENZENATA;
- 8) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i aktom o osnivanju Nacionalnog akreditacionog tela.

Upravni odbor donosi statut uz prethodnu saglasnost Vlade.

ZA RECENZENTE IZ STAVA 1. TAČKA 7A) OVOG ČLANA MOGU BITI IZABRANI NASTAVNICI VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI, KAO I NASTAVNICI U ODGOVARAJUĆEM ZVANJU SA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA VAN TERITORIJE REPUBLIKE.

LISTA RECENZENATA OBJAVLjuJE SE NA ZVANIČNOJ INTERNET STRANICI NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA I SADRŽI PODATKE O:

- 1) IMENU I PREZIMENU RECENZENTA;
- 2) DRŽAVI, MESTU I USTANOVU NA KOJOJ JE STEKAO NAJVIŠI STEPEN OBRAZOVANjA;
- 3) TRENUTNOM NASTAVNO-NAUČNOM ZVANJU I GODINI I USTANOVU U KOJOJ JE IZABRAN U NASTAVNO-NAUČNO ZVANjE;
- 4) OBRAZOVNO-NAUČNOM, ODNOSNO OBRAZOVNO-UMETNIČKOM POLJU I OBLASTI U KOJOJ JE IZABRAN U NASTAVNO-NAUČNO ZVANjE.

RECENZENT NE MOŽE BITI LICE KOJE JE IZABRANO, POSTAVLjENO ILI IMENOVANO NA FUNKCIJU U DRŽAVNOM ORGANU, ORGANU AUTONOMNE POKRAJINE ILI LOKALNE SAMOUPRAVE, U ORGANU POLITIČKE STRANKE, NA DUŽNOST ORGANA POSLOVOĐENJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, ČLANA NACIONALNOG SAVETA, KOMISIJE ZA AKREDITACIJU, KOMISIJE ZA ODLUČIVANjE PO ŽALBAMA, ODNOSNO ZAPOSLENO U NACIONALNOM AKREDITACIONOM TELU.

Direktor

Član 18.

Organ poslovođenja Nacionalnog akreditacionog tela je direktor.

Direktor se bira i razrešava u skladu sa zakonom, na osnovu javnog konkursa, iz reda profesora univerziteta koji imaju iskustvo u poslovođenju i obezbeđivanju kvaliteta u visokom obrazovanju. I ZASNIVA RADNI ODNOS NA ODREĐENO VREME U NACIONALNOM AKREDITACIONOM TELU.

Direktor se bira na period od pet godina, sa mogućnošću još jednog izbora.

Nadležnost direktora

Član 19.

Direktor:

- 1) zastupa i predstavlja Nacionalno akreditaciono telo;
- 2) rukovodi radom i poslovanjem Nacionalnog akreditacionog tela;
- 3) rukovodi radom stručnih službi Nacionalnog akreditacionog tela I NADZIRE ADMINISTRATIVNI RAD KOMISIJE ZA AKREDITACIJU;
- 4) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Nacionalnom akreditacionom telu;
- 5) donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta;
- 6) sprovodi odluke upravnog odbora;
- 7) imenuje recenzente sa liste ~~koje utvrđuje Nacionalni savet~~ OBJAVLjENE NA ZVANIČNOJ INTERNET STRANICI NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA (u daljem tekstu: recenzenti), na predlog Komisije za akreditaciju;
- 8) vrši druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i aktom o osnivanju Nacionalnog akreditacionog tela.

Komisija za akreditaciju

Član 20.

Stručni organ Nacionalnog akreditacionog tela je Komisija za akreditaciju.

Komisija za akreditaciju sprovodi postupak akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa i postupak spoljašnje provere kvaliteta visokoškolskih ustanova, u skladu sa zakonom i propisanim postupkom i standardima za akreditaciju i za spoljašnju proveru kvaliteta.

~~Komisija za akreditaciju ima 17 članova,~~

KOMISIJA ZA AKREDITACIJU IMA 19 ČLANOVA, OD KOJIH JE 17 ČLANOVA IZ REDA NASTAVNIKA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA, JEDAN IZ REDA STUDENATA I JEDAN IZ REDA PRIVREDNIKA. OD 17 ČLANOVA IZ REDA NASTAVNIKA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA JEDAN JE NASTAVNIK TEOLOŠKOG FAKULTETA KOJI PRIPADA TRADICIONALNOJ CRKVI I VERSKOJ ZAJEDNICI.

Članove Komisije za akreditaciju bira upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela, na predlog Nacionalnog saveta, NA OSNOVU JAVNOG POZIVA vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola, kao i o zastupljenosti obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja.

Članovi Komisije za akreditaciju biraju se na pet godina.

Član Komisije za akreditaciju ima pravo na naknadu za rad u visini koju utvrđuje Upravni odbor Nacionalnog akreditacionog tela, uz saglasnost Vlade.

Član Komisije za akreditaciju ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organ političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, lice koje je član Nacionalnog saveta, kao ni lice koje je zaposleno u Nacionalnom akreditacionom telu.

Lice koje je izabrano za člana Komisije za akreditaciju, a koje je na listi recenzentata Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola ne može obavljati poslove recenzenta u toku trajanja mandata člana Komisije za akreditaciju.

Upravni odbor razrešava člana Komisije za akreditaciju:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako nesvesno obavlja poslove ili svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja;
- 3) ako se ispuni uslov iz stava 8. ovog člana;
- 4) zbog povrede etičkog kodeksa iz člana 17. stav 1. tačka 6) ovog zakona.

Komisija za akreditaciju bira predsednika iz reda svojih članova.

Komisija za akreditaciju donosi poslovnik o radu.

Nadležnost i rad Komisije za akreditaciju

Član 21.

Komisija za akreditaciju:

- 1) odlučuje o zahtevu za akreditaciju i sprovodi postupak akreditacije ustanova i studijskih programa u oblasti visokog obrazovanja;

2) sačinjava izveštaj o početnoj akreditaciji u postupku izdavanja dozvole za rad;

3) sprovodi postupak spoljašnje provere kvaliteta;

4) stara se o harmonizaciji primene standarda i procedura u oblasti akreditacije, u okviru evropskog prostora visokog obrazovanja;

5) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom Nacionalnog akreditacionog tela.

Radi obavljanja poslova iz stava 1. tač. 1)–3) ovog člana Komisija za akreditaciju u skladu sa statutom Nacionalnog akreditacionog tela:

1) obrazuje potkomisije za obrazovno-naučna polja, odnosno obrazovno-umetničko polje iz člana 37. ovog zakona;

2) obrazuje potkomisiju za spoljašnju proveru kvaliteta u čijem radu učestvuju predstavnici studenata;

3) predlaže Direktoru Nacionalnog akreditacionog tela recenzente, na način i po postupku utvrđenom statutom Nacionalnog akreditacionog tela, ~~a sa liste koju utvrđuje Nacionalni savet, A SA LISTE OBJAVLjENE NA ZVANIČNOJ INTERNET STRANICI NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA.~~

U slučaju akreditacije studijskog programa specifičnog nacionalnog karaktera, recenzenti se imenuju iz reda domaćih univerzitetskih nastavnika, naučnika, umetnika ili stručnjaka.

U slučaju akreditacije studijskog programa doktorskih studija najmanje jedan recenzent mora biti nastavnik, naučnik ili umetnik zaposlen na visokoškolskoj, odnosno naučnoj ustanovi iz inostranstva, koji ispunjava uslove da bude mentor na tom studijskom programu, u skladu sa standardima iz člana 12. stav 1. tačka 14) ovog zakona.

ČLAN 21 A

KOMISIJA ZA ODLUČIVANjE PO ŽALBAMA

ŽALBENI ORGAN NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA JE KOMISIJA ZA ODLUČIVANjE PO ŽALBAMA (U DALjEM TEKSTU: KOMISIJA ZA ŽALBE) NA REŠENJA KOMISIJE ZA AKREDITACIJU O ODBIJANJU ZAHTEVA ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, ODNOSNO STUDIJSKOG PROGRAMA.

KOMISIJA ZA ŽALBE IMA PET ČLANOVA IZ REDA PRZNATIH NAUČNIKA I NASTAVNIKA VISOKOŠKOLSKIH I NAUČNIH USTANOVA IZ REPUBLIKE REFERENTNIH ZA OBLASTI OBEZBEĐENJA KVALITETA I AKREDITACIJE, OD KOJIH JE NAJMANJE JEDAN IZ OBLASTI PRAVNIH NAUKA.

ČLANOVE KOMISIJE ZA ŽALBE BIRA UPRAVNI ODBOR NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA, NA OSNOVU JAVNOG POZIVA.

ČLANOVI KOMISIJE ZA ŽALBE BIRAJU SE NA PET GODINA.

ČLAN KOMISIJE ZA ŽALBE IMA PRAVO NA NAKNADU ZA RAD U VISINI KOJU UTVRĐUJE UPRAVNI ODBOR NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA, UZ SAGLASNOST VLADE.

ČLAN KOMISIJE ZA ŽALBE NE MOŽE BITI LICE IZABRANO, POSTAVLJENO ILI IMENOVANO NA FUNKCIJU U DRŽAVNOM ORGANU, ORGANU AUTONOMNE POKRAJINE ILI LOKALNE SAMOUPRAVE, U ORGAN POLITIČKE STRANKE ILI NA DUŽNOST ORGANA POSLOVOĐENJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, LICE KOJE JE ČLAN NACIONALNOG SAVETA, LICE KOJE JE ZAPOSLENO U NACIONALNOM AKREDITACIONOM TELU, KAO NI LICE KOJE JE IZABRANO ZA ČLANA KOMISIJE ZA AKREDITACIJU.

LICE KOJE JE IZABRANO ZA ČLANA KOMISIJE ZA ŽALBE, A KOJE JE NA LISTI RECENZENATA KONFERENCIJE UNIVERZITETA I KONFERENCIJE AKADEMIJA I VISOKIH ŠKOLA NE MOŽE OBAVLJATI POSLOVE RECENZENTA U TOKU TRAJANJA MANDATA ČLANA KOMISIJE ZA ŽALBE.

UPRAVNI ODBOR NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA RAZREŠAVA ČLANA KOMISIJE ZA ŽALBE:

- 1) NA LIČNI ZAHTEV;
- 2) AKO NESAVESNO OBAVLJA POSLOVE ILI SVOJIM POSTUPCIMA POVREDI UGLED DUŽNOSTI KOJU OBAVLJA;
- 3) AKO SE ISPUNI USLOV IZ STAVA 6. OVOG ČLANA;
- 4) ZBOG POVREDE ETIČKOG KODEKSA IZ ČLANA 17. STAV 1. TAČKA 6) OVOG ZAKONA.

KOMISIJA ZA ŽALBE BIRA PREDSEDNIKA IZ REDA SVOJIH ČLANOVA.

KOMISIJA ZA ŽALBE DONOSI POSLOVNIK O RADU.

Spoljašnja provera kvaliteta visokoškolskih ustanova

Član 22.

Provera ispunjenja obaveza visokoškolske ustanove u pogledu kvaliteta vrši se u skladu sa aktom o standardima i postupku za spoljašnju proveru kvaliteta.

Postupak spoljašnje provere kvaliteta visokoškolske ustanove sprovodi Komisija za akreditaciju NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA redovno u četvrtoj godini akreditacionog ciklusa, a može i vanredno, kao i na zahtev Ministarstva i Nacionalnog saveta.

Izveštaj o izvršenoj spoljašnjoj kontroli kvaliteta visokoškolske ustanove Komisija za akreditaciju NACIONALNO AKREDITACIONO TELO dostavlja visokoškolskoj ustanovi i podnosiocu zahteva za vanrednu proveru.

Ukoliko visokoškolska ustanova ne ispunи обавезе у погледу квалитета, ~~Kомисија за акредитацију~~ NACIONALNO AKREDITACIONO TELO у извештају из става 3. овог члана одређује visokoškolskoj ustanovi mere за исправљање утврђених недостатака и накнадног праћења у трајанju од шест месеци од дана достављања извештаја из става 3. овог члана.

~~Kомисија за акредитацију~~ NACIONALNO AKREDITACIONO TELO у року од 30 дана од дана истека рока из става 4. овог члана сачинjava завршни извештај о спољашњој контроли и провери квалитета visokoškolske ustanove.

Iзвештај из става 3. овог члана, на који visokoškolska ustanova nije уложила приговор у року из става 5. овог члана, као и извештај који ~~Комисија~~ NACIONALNO AKREDITACIONO TELO усвоји након истека рока од шест месеци из става 4. овог члана (у даљем тексту: завршни извештај), objavljuje se na službenoj internet stranici Nacionalnog akreditacionog tela.

Уколико је завршни извештај негативан, Nacionalno akreditaciono telo u roku od 30 dana od дана objavlјivanja завршног извештаја donosi реšenje о одузimanju akreditacije studijskog programa, односно akreditacije visokoškolske ustanove.

Против реšења из става 7. овог члана, visokoškolska ustanova може да изјави жалбу ~~Nacionalnom savetu, preko Nacionalnog akreditacionog tela~~ KOMISIJI ZA ŽALBE NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA.

Akreditacija

Član 23.

Akreditacijom se utvrđuje da visokoškolska ustanova i studijski programi ispunjavaju standarde из члана 12. таč. 13) и 14) овог закона и да visokoškolska ustanova има право на издавање јавних исправа у складу са овим законом.

У поступку akreditacije visokoškolske ustanove utvrđuje se ispunjenost standarda за akreditaciju, да ли ustanova ispunjava и одговарајуће uslove из čl. 44–48. овог закона и да ли ispunjava uslov u pogledu potrebnog broja nastavnika.

Uslov u pogledu potrebnog броја nastavnika visokoškolska ustanova ispunjava ако има nastavнике у радном односу са punim radnim vremenom за izvođenje najmanje 70% часова aktivне nastave на studijskom programu за који се traži dozvola за rad, а najmanje 20 nastavnika у радном односу са punim radnim vremenom на visokoškolskoj ustanovi.

Izuzetak su studijski programi u polju umetnosti где тaj број не може бити manji od 50%.

Od ukupnog броја nastavnika potrebnih за obavljanje nastave по godinama studija за studijski program за који се traži dozvola за rad, akademije strukovnih studija и visoke школе strukovnih studija, изузев у полju umetnosti, moraju да имају najmanje 50% nastavnika са стеченим naučnim називом doktora nauka.

У поступку akreditacije master akademskog, односно doktorskog studijskog programa utvrđuje се и да ли су ispunjeni uslovi за обavljanje naučnoistraživačkog, односно umetničko-istraživačkог rada, у складу са законом.

Postupak akreditacije sprovodi se redovno, u roku od sedam godina, a ranije na zahtev visokoškolske ustanove.

U postupku akreditacije Nacionalno akreditaciono telo:

- 1) izdaje uverenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa;
- 2) donosi rešenje kojim se odbija zahtev za akreditaciju;
- 3) izdaje potvrdu visokoškolskoj ustanovi da je podnet uredan zahtev;
- 4) donosi zaključak kojim upućuje visokoškolsku ustanovu da dopuni zahtev nedostajućom dokumentacijom u roku od 30 dana, a ako ustanova ne dopuni zahtev u roku, donosi rešenje o odbacivanju zahteva.

Nacionalno akreditaciono telo izdaje uverenje o akreditaciji, odnosno donosi rešenje kojim se odbija zahtev za akreditaciju u roku od devet meseci od dana prijema urednog zahteva.

POSTUPAK AKREDITACIJE SPROVODI SE U ROKU OD DEVET MESECI OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA ZA AKREDITACIJU.

U POSTUPKU AKREDITACIJE NACIONALNO AKREDITACIONO TELO:

- 1) IZDAJE UVERENJE O AKREDITACIJI VISOKOŠKOLSKЕ USTANOVE, ODNOSNO STUDIJSKOG PROGRAMA, NA OSNOVU REŠENJA KOMISIJE ZA AKREDITACIJU O AKREDITACIJI VISOKOŠKOLSKЕ USTANOVE, ODNOSNO STUDIJSKOG PROGRAMA, ODNOSNO NA OSNOVU REŠENJA KOMISIJE ZA ŽALBE O AKREDITACIJI VISOKOŠKOLSKЕ USTANOVE, ODNOSNO STUDIJSKOG PROGRAMA;
- 2) IZDAJE POTVRDU VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI DA JE PODNET UREDAN ZAHTEV;
- 3) DONOSI ZAKLJUČAK KOJIM UPUĆUJE VISOKOŠKOLSKU USTANOVU DA DOPUNI ZAHTEV NEDOSTAJUĆOM DOKUMENTACIJOM U ROKU OD 30 DANA, A AKO USTANOVА NE DOPUNI ZAHTEV U ROKU, DONOSI REŠENJE O ODBACIVANJU ZAHTEVA.

Na rešenje Nacionalnog akreditacionog tela kojim se odbija zahtev za akreditaciju, visokoškolska ustanova, može u roku od 15 dana od dana prijema rešenja uložiti žalbu Nacionalnom savetu preko Nacionalnog akreditacionog tela.

U roku od 30 dana od dana prijema žalbe na rešenje iz stava 10. ovog člana, Nacionalni savet imenuje žalbenu komisiju.

U žalbenu komisiju iz stava 11. ovog člana imenuju se tri recenzenta iz odgovarajuće oblasti sa liste recenzenata koju je utvrdio Nacionalni savet.

Recenzent iz stava 12. ovog člana ne može biti lice zaposleno na visokoškolskoj ustanovi koja je podnela žalbu, kao ni lice koje je učestvovalo u postupku dnošenja rešenja iz stava 10. ovog člana.

~~Žalbena komisija dostavlja Nacionalnom savetu izveštaj i predlog za donošenje odluke o žalbi podnetoj na rešenje iz stava 10. ovog člana u roku od 30 dana od dana imenovanja.~~

~~Nacionalni savet u roku od 30 dana od dana dostavljanja predloga iz stava 14. ovog člana donosi rešenje kojim može odbiti žalbu ili poništiti prвostepeno rešenje i vratiti Nacionalnom akreditacionom telu na ponovno odlučivanje.~~

~~Nacionalno akreditaciono telo je dužno da u roku od 30 dana od dana prijema rešenja Nacionalnog saveta o poništanju prвostepenog rešenja i vraćanju na ponovno odlučivanje donese rešenje u skladu sa pravnim shvatanjem Nacionalnog saveta.~~

~~Ukoliko visokoškolska ustanova uloži žalbu protiv rešenja Nacionalnog akreditacionog tela iz stava 16. ovog člana, Nacionalni savet će sam, u roku od 30 dana od dana prijema žalbe odlučiti o zahtevu za akreditaciju.~~

~~Rešenje kojim se žalba odbija, odnosno rešenje kojim Nacionalni savet sam odlučuje o akreditaciji, konačno je u upravnom postupku.~~

~~Visokoškolska ustanova iz stava 17. ovog člana, ima pravo da ponovi zahtev za akreditaciju po isteku roka od 90 dana od dana donošenja konačnog rešenja kojim se odbija zahtev za akreditaciju.~~

~~Recenzenti iz stava 12. ovog člana imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi Vlada.~~

ČLAN 23 A

ŽALBA NA REŠENJE KOMISIJE ZA AKREDITACIJU O ODBIJANJU ZAHTEVA ZA AKREDITACIJU

NA REŠENJE KOMISIJE ZA AKREDITACIJU O ODBIJANJU ZAHTEVA ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, ODNOSENOSTO STUDIJSKOG PROGRAMA VISOKOŠKOLSKA USTANOVA MOŽE U ROKU OD 15 DANA OD PRIJEMA REŠENJA PODNETI ŽALBU KOMISIJI ZA ŽALBE NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA, PREKO KOMISIJE ZA AKREDITACIJU.

KOMISIJA ZA AKREDITACIJU UTVRĐUJE DA LI JE ŽALBA BLAGOVREMENA, DOPUŠTENA I PODNETA OD STRANE OVLAŠĆENOG LICA I DA LI POSTOJE RAZLOZI ZA UDOVOLJAVANJE ŽALBENOM ZAHTEVU I DONOŠENJE NOVOG REŠENJA KOJIM SE POBIJANO REŠENJE PONIŠTAVA.

KOMISIJA ZA AKREDITACIJU MOŽE DA DOPUNI POSTUPAK AKO NAĐE DA JE TO NEOPHODNO.

AKO KOMISIJA ZA AKREDITACIJU NE ODBACI ŽALBU, NITI UDOVOLJI ŽALBENOM ZAHTEVU, PROSLEĐUJE ŽALBU KOMISIJI ZA ŽALBE U ROKU OD 15 DANA OD PRIJEMA ŽALBE.

U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRIJEMA ŽALBE NA REŠENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KOMISIJA ZA ŽALBE IMENUJE ŽALBENU PODKOMISIJU.

U ŽALBENU PODKOMISIJI IMENUJU SE TRI RECENZENTA IZ ODGOVARAJUĆE OBLASTI SA LISTE RECENZENATA KOJU JE UTVRDILO NACIONALNO AKREDITACIONO TELO.

ŽALBENA PODKOMISIJA DOSTAVLJA KOMISIJI ZA ŽALBE IZVEŠTAJ I PREDLOG ODLUKE O ŽALBI PODNETOJ NA REŠENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA U ROKU OD 30 DANA OD DANA IMENOVANJA.

KOMISIJA ZA ŽALBE U ROKU OD 30 DANA OD DANA DOSTAVLJANJA PREDLOGA IZ STAVA 7. OVOG ČLANA DONOSI REŠENJE KOJIM MOŽE ODBITI ŽALBU ILI PONIŠTITI PRVOSTEPENO REŠENJE I VRATITI GA KOMISIJI ZA AKREDITACIJU NA PONOVO ODLUČIVANJE.

KOMISIJA ZA AKREDITACIJU JE DUŽNA DA U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRIJEMA ODLUKE KOMISIJE ZA ŽALBE O PONIŠTAVANJU PRVOSTEPENOG REŠENJA I VRAĆANJU NA PONOVO ODLUČIVANJE DONESE REŠENJE U SKLADU SA PRAVNIM SHVATANJEM KOMISIJE ZA ŽALBE.

UKOLIKO VISOKOŠKOLSKA USTANOVA ULOŽI ŽALBU PROTIV REŠENJA KOMISIJE ZA AKREDITACIJU IZ STAVA 9. OVOG ČLANA, KOMISIJA ZA ŽALBE ĆE SAMA, U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRIJEMA ŽALBE DONETI REŠENJE O ZAHTEVU ZA AKREDITACIJU U SKLADU SA SVOJIM PRAVNIM SHVATANJEM.

REŠENJE KOJIM SE ŽALBA ODBIJA, ODNOSNO REŠENJE KOJIM KOMISIJA ZA ŽALBE ODLUČUJE O ZAHTEVU ZA AKREDITACIJU U SKLADU SA SVOJIM PRAVNIM SHVATANJEM, KONAČNO JE U UPRAVNOM POSTUPKU.

NA PITANJA POSTUPANJA PO ŽALBI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJA NISU POSEBNO UREĐENA OVIM ZAKONOM PRIMENJUJE SE ZAKON KOJIM SE UREĐUJE OPŠTI UPRAVNI POSTUPAK.

VISOKOŠKOLSKA USTANOVA KOJOJ JE ODBIJEN ZAHTEV ZA AKREDITACIJU, IMA PRAVO DA PONOVI ZAHTEV ZA AKREDITACIJU PO ISTEKU ROKA OD 90 DANA OD DANA DONOŠENJA REŠENJA IZ STAVA 11. OVOG ČLANA.

RECENZENT IZ STAVA 6. OVOG ČLANA NE MOŽE BITI LICE ZAPOSLENO NA VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVİ KOJA JE PODNELA ŽALBU, KAO NI LICE KOJE JE UČESTVOVALO U POSTUPKU DONOŠENJA REŠENJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

RECENZENTI IZ STAVA 6. OVOG ČLANA IMAJU PRAVO NA NAKNADU ZA RAD U VISINI KOJU UTVRDI UPRAVNI ODBOR, UZ SAGLASNOST VLADE.

Ministarstvo

Član 31.

Ministarstvo:

1) predlaže Vladi politiku visokog obrazovanja;

- 2) planira politiku upisa studenata na studije koje ostvaruju visokoškolske ustanove čiji je osnivač Republika, na predlog Nacionalnog saveta;
- 3) prati razvoj visokog obrazovanja;
- 4) izdaje dozvolu za rad visokoškolskih ustanova;
- 5) raspodeljuje finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena visokoškolskim ustanovama i kontroliše njihovo korišćenje;
- 6) stara se o uključivanju visokoškolskih ustanova u proces priznavanja visokoškolskih kvalifikacija u Evropi;
- 7) vrši nadzor nad zakonitošću propisa iz člana 12. stav 1. tač. 10)–14), u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava;
- ~~8) utvrđuje postupak za spoljašnju preveru kvaliteta visokoškolskih ustanova;~~
- 9) potvrđuje, na zahtev zainteresovanog lica, da je isprava koju je izdala visokoškolska ustanova javna isprava;
- 10) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

~~Akt iz stava 1. tačka 8) ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.~~

Obim studija

Član 39.

Svaki predmet iz studijskog programa ili kratkog programa studija iskazuje se brojem odgovarajućih ESPB bodova, a obim programa se izražava zbirom ESPB bodova.

Zbir od 60 ESPB bodova odgovara prosečnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-časovne radne nedelje tokom jedne školske godine.

Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave (predavanja, vežbe, praktikumi, seminari i dr.), samostalnog rada, kolokvijuma, ispita, izrade završnih radova, studentske prakse, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i drugih vidova angažovanja.

Dobrovoljni rad je rad studenta bez naknade, koji organizuje visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu koji se vrednuje u sistemu visokog obrazovanja.

Uslove, način organizovanja i vrednovanje dobrovoljnog rada uređuje visokoškolska ustanova svojim opštim aktom.

Ukupan broj časova aktivne nastave ne može biti manji od 600 časova u toku školske godine.

Osnovne akademske studije imaju od 180 do 240 ESPB bodova.

Osnovne strukovne studije imaju 180 ESPB bodova.

Specijalističke strukovne studije imaju najmanje 60 ESPB bodova.

Specijalističke akademske studije imaju najmanje 60 ESPB bodova kada su prethodno završene master akademske studije.

Master akademske studije imaju:

1) najmanje 60 ESPB bodova, kada je prethodno ostvaren obim osnovnih akademske studija od 240 ESPB bodova;

2) najmanje 120 ESPB bodova kada je prethodno ostvaren obim osnovnih akademske studija od 180 ESPB bodova.

Master strukovne studije imaju najmanje 120 ESPB bodova kada je prethodno ostvaren obim ~~prvog stepena studija~~ PRVOG STEPENA AKADEMSKIH ILI STRUKOVNIH STUDIJA od najmanje 180 ESPB bodova.

Studijski programi akademske studije mogu se organizovati integrisano u okviru osnovnih i master akademske studije.

Doktorske studije imaju najmanje 180 ESPB bodova, uz prethodno ostvareni obim studija od najmanje 300 ESPB bodova na osnovnim akademskim i master akademskim studijama, odnosno integrisanim akademskim studijama.

Studijski programi akademske studije iz medicinskih nauka mogu se organizovati integrisano u okviru osnovnih i master akademske studije, sa ukupnim obimom od najviše 360 ESPB bodova.

Kratki program studija može se izvoditi u obimu od 30 do 60 ESPB bodova.

Osnivanje

Član 51.

Samostalnu visokoškolsku ustanovu mogu osnovati Republika, pravno i fizičko lice, u skladu sa zakonom.

Kada je osnivač samostalne visokoškolske ustanove Republika, odluku o osnivanju donosi Vlada.

Visokoškolske ustanove za ostvarivanje studijskih programa za potrebe policijskog, odnosno vojnog obrazovanja, kao i za potrebe nacionalne bezbednosti, osniva Vlada, u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Visokoškolske ustanove iz stava 3. ovog člana mogu biti u sastavu univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija, u skladu sa posebnim sporazumom univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija i Vlade.

Sporazumom univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija i Vlade, na predlog organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, poslove nacionalne bezbednosti, odnosno poslove odbrane, može se ustanoviti poseban

studijski program za potrebe policijskog, odnosno vojnog obrazovanja, kao i za potrebe nacionalne bezbednosti, u okviru određenog univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija.

Sporazumom univerziteta, odnosno akademije strukovnih studija i visokoškolske ustanove iz stava 3. ovog člana može se, uz saglasnost Vlade, ustanoviti studijski program za sticanje zajedničke diplome.

Vlada, na predlog organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, poslove nacionalne bezbednosti, odnosno poslove odbrane, bliže uređuje uslove i način ostvarivanja studijskih programa iz st. 5. i 6. ovog člana i položaj ORGANA POSLOVOĐENJA, nastavnika i studenata, u pogledu osobenosti vezanih za ciljeve i prirodu policijskog odnosno vojnog obrazovanja i obrazovanja za potrebe nacionalne bezbednosti.

Upravni nadzor nad radom visokoškolskih ustanova iz stava 3. ovog člana i ostvarivanjem studijskih programa iz st. 5. i 6. ovog člana vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove, poslove nacionalne bezbednosti, odnosno poslove odbrane.

Uslovi za izbor u zvanje nastavnika

Član 74.

U zvanje nastavnika može biti izabrano lice koje ima odgovarajući stručni, akademski, naučni, odnosno umetnički naziv stečen na akreditovanom studijskom programu i akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi i sposobnost za nastavni rad.

U zvanje predavača može biti izabrano lice koje ima akademski naziv magistar, odnosno najmanje stručni naziv specijaliste akademskih studija.

U zvanje višeg predavača može biti izabrano lice koje ima naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti.

U zvanje profesora strukovnih studija može biti izabrano lice koje ima naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti i ima naučne, odnosno stručne radove objavljene u naučnim časopisima ili zbornicima, sa recenzijama, odnosno umetnička ostvarenja.

U zvanje predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje prvog, odnosno drugog stepena i priznata umetnička ostvarenja.

U zvanje docenta može biti izabrano lice koje je prethodne stepene studija završilo sa prosečnom ocenom najmanje osam (8), odnosno koje ima najmanje tri godine pedagoškog iskustva na visokoškolskoj ustanovi, ima naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti, i ima naučne, odnosno stručne radove objavljene u naučnim časopisima ili zbornicima, sa recenzijama, odnosno umetnička ostvarenja.

U zvanje docenta iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje master akademskih studija i priznata umetnička ostvarenja.

U zvanje vanrednog profesora može biti izabrano lice koje pored uslova iz stava 6. ovog člana ima i više naučnih radova od značaja za razvoj nauke, u užoj naučnoj oblasti, objavljenih u međunarodnim ili vodećim domaćim časopisima, sa recenzijama, odnosno više umetničkih ostvarenja u umetničkoj oblasti originalno stručno ostvarenje (projekat, studiju, patent, originalni metod, novu sortu i sl.), odnosno rukovođenje ili učešće u naučnim, odnosno umetničkim projektima, objavljen udžbenik ili monografiju, praktikum ili zbirku zadataka za užu naučnu, odnosno umetničku oblast za koju se bira i više radova saopštenih na međunarodnim ili domaćim naučnim skupovima.

U zvanje vanrednog profesora iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje master akademskih studija i umetnička dela koja predstavljaju samostalan doprinos umetnosti.

U zvanje redovnog profesora može biti izabrano lice koje pored uslova iz stava 8. ovog člana ima i veći broj naučnih radova koji utiču na razvoj naučne misli u užoj oblasti objavljenih u međunarodnim ili vodećim domaćim časopisima, sa recenzijama, odnosno veći broj priznatih umetničkih ostvarenja značajnih za razvoj umetnosti, veći broj naučnih radova i saopštenja iznetih na međunarodnim ili domaćim naučnim skupovima, objavljen udžbenik ili monografiju ili originalno stručno ostvarenje, ostvarene rezultate u razvoju naučno-nastavnog podmlatka na fakultetu, učešće u završnim radovima na specijalističkim i master akademskim studijama.

U zvanje redovnog profesora iz polja umetnosti može biti izabrano i lice koje ima visoko obrazovanje master akademskih studija i izuzetna umetnička dela koja su značajno uticala na razvoj kulture i umetnosti.

Bliži uslovi za izbor u zvanje nastavnika utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove, u skladu sa minimalnim uslovima za izbor u zvanja nastavnika na univerzitetu iz člana 12. stav 1. tačka 15) ovog zakona.

VISOKOŠKOLSKE USTANOVE KOJE OSTVARUJU AKADEMSKE STUDIJSKE PROGRAME U OBLASTI TEOLOGIJE JEDNE OD TRADICIONALNIH CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA OVLAŠĆENE SU DA OPŠTIM AKTOM PROPIŠU KAO NEOPHODAN USLOV SAGLASNOST NADLEŽNOG ORGANA TE CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE ZA UČEŠĆE U KONKURSU ZA IZBOR NASTAVNIKA I SARADNIKA, KAO I SAGLASNOST NADLEŽNOG ORGANA TE CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE ZA IZBOR U ZVANJE NASTAVNIKA (SAGLASNOST ZA SLUŽBU UČENJA).

SAGLASNOST ZA SLUŽBU UČENJA NADLEŽNOG ORGANA CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE ZA IZBOR U ZVANJE NASTAVNIKA PREDSTAVLJA OBAVEZAN USLOV ZA ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA.

LICE KOJE IMA STEČENO ZVANJE NASTAVNIKA I SARADNIKA U VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVİ KOJA OSTVARUJE AKADEMSKE PROGRAME U OBLASTI TEOLOGIJE JEDNE OD TRADICIONALNIH CRKAVA ILI VERSKIH ZAJEDNICA, GUBI TO ZVANJE UKOLIKO NADLEŽNI ORGAN TRADICIONALNE CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE POVUČE SAGLASNOST DATU U SMISLU ST. 13. I 14. OVOG ČLANA, IZ RAZLOGA ŠTO SU AKTIVNOSTI, STAVOVI ILI PONAŠANJE TOGA LICA U SUPROTNOSTI SA UVERENJIMA KOJE TA CRKVA, ODNOSEN VERSKA ZAJEDNICA PROPOVEDA, UČENjem ILI AUTONOMNIM PRAVOM CRKVE, ODNOSEN VERSKE ZAJEDNICE, ILI UKOLIKO PODRIVAJU Njen ugled.

POSTUPAK POVLAČENJA SAGLASNOSTI CRKVE I VERSKE ZAJEDNICE ZA RAD NASTAVNIKA UREĐUJE SE OPŠTIM AKTOM VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, TAKO DA BUDU BLIŽE PROPISANI RAZLOZI ZA POVLAČENJE SAGLASNOSTI ZA SLUŽBU UČENJA, UČEŠĆE PREDSTAVNIKA UPRAVE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE U POSTUPKU I PRAVO NA IZJAŠNJAVANJE NASTAVNIKA O KOM SE ODLUČUJE.

Sticanje zvanja nastavnika i zasnivanje radnog odnosa

Član 75.

Visokoškolska ustanova raspisuje konkurs za sticanje zvanja i zasnivanje radnog odnosa nastavnika za uže naučne, stručne, odnosno umetničke oblasti utvrđene opštim aktom visokoškolske ustanove.

Univerzitet vrši izbor u sva zvanja nastavnika, na predlog fakulteta, odnosno druge visokoškolske jedinice, a akademija strukovnih studija za nastavnike u zvanju predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija, na predlog odgovarajuće visokoškolske jedinice akademije strukovnih studija.

Visoka škola vrši izbor u sva zvanja nastavnika, a visoka škola strukovnih studija vrši izbor u zvanja predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija.

Lice izabrano u zvanje predavača, višeg predavača, docenta i vanrednog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na period u trajanju od pet godina.

Lice izabrano u zvanje profesora strukovnih studija i redovnog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na neodređeno vreme.

Sa licem izabranim u zvanje nastavnika ugovor o radu zaključuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana.

Način i postupak zasnivanja radnog odnosa i sticanja zvanja nastavnika uređuju se opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Prilikom izbora u zvanja nastavnika, univerzitet i visokoškolska ustanova ceni sledeće elemente: ocenu o rezultatima obrazovnog, naučnog, istraživačkog odnosno umetničkog rada, ocenu o angažovanju u razvoju nastave i razvoju drugih delatnosti visokoškolske ustanove, ocenu o rezultatima pedagoškog rada, kao i ocenu rezultata postignutih u obezbeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umetničko-nastavnog podmlatka.

Ocena o rezultatima naučnoistraživačkog rada daje se na osnovu uslova iz člana 74. stav 12. ovog zakona.

Ocenu o rezultatima angažovanja u razvoju nastave i drugih delatnosti i ocenu o rezultatima postignutim u obezbeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umetničko-nastavnog podmlatka daje se na osnovu uslova koje definiše visokoškolska jedinica u okviru koje nastavnik izvodi nastavu, a u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Pri ocenjivanju rezultata pedagoškog rada uzima se u obzir mišljenje studenata, u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Visokoškolska ustanova je dužna da konkurs iz stava 1. ovog člana raspisiše najkasnije šest meseci pre isteka vremena na koje je nastavnik biran i da ga okonča u roku od devet meseci od dana raspisivanja konkursa.

IZUZETNO, SA LICEM IZABRANIM U ZVANJE NASTAVNIKA KOJE JE JAVNI FUNKCIONER ILI IMA ZASNOVAN RADNI ODNOS SA PUNIM RADNIM VREMENOM U ORGANU JAVNE VLASTI, A KOME JE U SKLADU SA PROPISIMA O SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA DOPUŠTENO DA OBAVLJA NASTAVNU DELATNOST I NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD KAO DRUGI POSAO, ODNOSNO DELATNOST, ODNOSNO LICEM KOME JE POVERENO JAVNO OVLAŠĆENJE, ORGAN POSLOVOĐENJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ZAKLJUČUJE UGOVOR O DOPUNSKOM RADU NAJVIŠE DO JEDNE TREĆINE PUNOG RADNOG VREMENA, U SKLADU SA OPŠTIM AKTOM SAMOSTALNE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE.

Prestanak radnog odnosa nastavnika

Član 93.

Nastavniku prestaje radni odnos na kraju školske godine u kojoj je navršio 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja.

Nastavniku koji je ispunio uslove iz stava 1. ovog člana u zvanju redovnog profesora, ukoliko postoji potreba za nastavkom rada, može se produžiti radni odnos ugovorom sa visokoškolskom ustanovom na određeno vreme do dve godine, uz mogućnost dodatnih produženja, a najduže do kraja školske godine u kojoj navršava 70 godina života.

Nastavniku iz stava 1. ovog člana može se produžiti radni odnos ako ima najmanje 20 godina radnog iskustva u visokom obrazovanju i ako je nakon sticanja zvanja redovnog profesora ostvario rezultate u naučnom radu, odnosno u umetničkom stvaralaštву i u razvoju naučnonastavnog podmlatka na fakultetu koji su potrebni za izbor u zvanje redovnog profesora na osnovu člana 74. st. 10 – 12. ovog zakona.

Bliže kriterijume za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine života donosi Nacionalni savet, a visokoškolska ustanova, odnosno univerzitet može statutom da propiše i dodatne kriterijume.

Nastavnik kome je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju zadržava zvanje koje je imao u trenutku penzionisanja.

Nastavnik iz stava 5. ovog člana može zadržati preuzete obaveze na master akademskim i doktorskim studijama kao mentor ili član komisija u postupku izrade i odbrane završnih radova, odnosno disertacija na tim studijama, najduže još dve školske godine od odlaska u penziju.

Na osnovu odluke odgovarajućeg stručnog organa, nastavnik iz stava 5. ovog člana može izvoditi sve oblike nastave na master akademskim i doktorskim studijama i biti član komisija u postupku izrade i odbrane završnih radova, odnosno disertacija na tim studijama, najduže još dve školske godine od odlaska u penziju.

Nastavnik kome je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju može da bude član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika i saradnika univerziteta.

NASTAVNIK KOME JE PRODUŽEN RADNI ODNOS U SKLADU SA STAVOM 2. OVOG ČLANA NE MOŽE BITI BIRAN U ORGANE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE I NJENIH ORGANIZACIONIH JEDINICA.

NASTAVNIKU KOME JE POVUČENA SAGLASNOST ZA SLUŽBU UČENJA NA OSNOVU ČLANA 74. STAV 15. OVOG ZAKONA PRESTAJE RADNI ODNOS.

XI. STUDENTI

Upis

Član 97.

Na akreditovane studijske programe koje organizuje visokoškolska ustanova mogu se upisati kandidati pod uslovima i na način uređen ovim zakonom i opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Strani državljanin može se upisati na studijske programe iz stava 1. ovog člana pod istim uslovima kao i domaći državljanin u pogledu prethodnog obrazovanja.

Lice se može upisati na studijske programe iz stava 1. ovog člana ako poznaje jezik na kome se izvodi nastava.

Uslovi, način i postupak provere znanja jezika iz stava 3. ovog člana uređuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Lice koje se upiše na studijske programe iz stava 1. ovog člana stiče status studenta.

Student se upisuje u statusu studenta koji se finansira iz budžeta ili studenta koji se sam finansira.

VISOKOŠKOLSKE USTANOVE KOJE OSTVARUJU AKADEMSKE STUDIJSKE PROGRAME U OBLASTI TEOLOGIJE JEDNE OD TRADICIONALNIH CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA OVLAŠĆENE SU DA OPŠTIM AKTOM PROPRIŠU PORED OPŠTIH USLOVA ZA UPIS KANDIDATA NA OSNOVNE, MASTER AKADEMSKE STUDIJE I DOKTORATE SAGLASNOST NADLEŽNOG ORGANA CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE, IMAJUĆI U VIDU OSOBENOSTI VEZANE ZA SVRHU I PRIRODU TEOLOŠKOG OBRAZOVANJA, U SKLADU SA ZAKONOM. SAGLASNOST IZ OVOGA STAVA MOŽE POVUĆI NADLEŽNI ORGAN TRADICIONALNE CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE KOJI JE TU SAGLASNOST DAO, AKO SU AKTIVNOSTI, STAVOVI ILI PONAŠANJE STUDENTA U SUPROTNOSTI SA UVERENJIMA KOJE TA CRKVA, ODNOSENJE VERSKA ZAJEDNICA PROPOVEDA, UČENJEM ILI AUTONOMNIM PRAVOM CRKVE, ODNOSENJE VERSKE ZAJEDNICE, ILI UKOLIKO PODRIVAJU Njen ugled.

Rangiranje i upis kandidata

Član 100.

~~Visokoškolska ustanova, u skladu sa zakonom, upisuje kandidate uz priznavanje opšte, odnosno stručne mature za upis na akademske, odnosno strukovne studije, odnosno umetničke mature za upis na studijske programe u oblasti umetnosti.~~

~~Visokoškolska ustanova utvrđuje kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije.~~

~~Visokoškolska ustanova sačinjava rang listu prijavljenih kandidata za upis na studije prvog stepena na osnovu opšteg uspeha postignutog u srednjem obrazovanju u četverogodišnjem trajanju, uspeha na maturi, rezultata ispita za proveru znanja, odnosno sklonosti i sposobnosti i po potrebi na osnovu uspeha na nacionalnim i internacionalnim takmičenjima, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove.~~

VISOKOŠKOLSKA USTANOVA VRŠI UPIS NA STUDIJE U SKLADU SA ZAKONOM, UZ VREDNOVANJE OPŠTE, STRUČNE I UMETNIČKE MATURE.

VISOKOŠKOLSKA USTANOVA SVOJIM OPŠTIM AKTOM UTVRĐUJE KOJI SE ISPITI SA OPŠTE, STRUČNE I UMETNIČKE MATURE VREDNUJU PRILIKOM UPISA NA STUDIJE I UTVRĐUJE KRITERIJUME NA OSNOVU KOJIH SE OBAVLJA KLASIFIKACIJA I IZBOR KANDIDATA ZA UPIS NA STUDIJE.

VISOKOŠKOLSKA USTANOVA SAČINJAVA RANG LISTU PRIJAVLJENIH KANDIDATA ZA UPIS NA STUDIJE PRVOG STEPENA NA OSNOVU OPŠTEG USPEHA POSTIGNUTOG U SREDNjem OBRAZOVANJU U ČETVOROGODIŠNjem TRAJANju I NA MATURSKIM ISPITIMA, REZULTATA ISPITA ZA PROVERU POSEBNIH ZNANJA, SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI I PO POTREBI NA OSNOVU USPEHA NA NACIONALNIM I INTERNACIONALNIM TAKMIČENJIMA, U SKLADU SA OPŠTIM AKTOM VISOKOŠKOLSKE USTANOVE.

Visokoškolska ustanova upisuje pod uslovima iz st. 1–3. ovog člana i kandidate koji su završili međunarodno priznatu maturu (International Baccalaureate Diploma Programme i dr.).

Pravo upisa na studije prvog stepena stiče kandidat koji je na rang listi iz stava 3. ovog člana rangiran u okviru broja studenata iz člana 99. ovog zakona.

Student studija prvog stepena druge samostalne visokoškolske ustanove, lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na studijama prvog stepena i lice kome je prestao status studenta u skladu sa ovim zakonom, može se upisati na studije prvog stepena, pod uslovima i na način propisan opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Pravo iz stava 6. ovog člana ostvaruje se na lični zahtev.

Na studije drugog i trećeg stepena kandidat se upisuje pod uslovima, na način i po postupku utvrđenom opštim aktom i konkursom samostalne visokoškolske ustanove.

Stručno uputstvo o upisu kandidata na visokoškolske ustanove, upisu po afirmativnim merama i drugim pitanjima od značaja za upis na visokoškolsku ustanovu čiji je osnivač Republika, donosi ministar.

Disciplinska odgovornost studenta

Član 108.

Student odgovara za povredu obaveze koja je u vreme izvršenja bila utvrđena opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.

Disciplinski postupak ne može se pokrenuti po isteku tri meseca od dana saznanja za povredu obaveze i učinjoca, a najkasnije godinu dana od dana kada je povreda učinjena.

Opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove utvrđuju se lakše i teže povrede obaveza studenata, disciplinski organi i disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Prestanak statusa studenta

Član 109.

Status studenta prestaje u slučaju:

- 1) ispisivanja sa studija;
- 2) završetka studija;
- 3) neupisivanja školske godine;

4) kad ne završi studije do isteka roka koji se određuje u dvostrukom broju školskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa, osim u slučaju studija uz rad;

5) izricanja disciplinske mere isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi;

5A) POVLAČENJA SAGLASNOSTI NADLEŽNOG ORGANA CRKVE ILI VERSKE ZAJEDNICE ZA STUDIJE NA TOJ VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVNI.

Student koji studira uz rad, student sa invaliditetom, student koji je upisan na studije po afirmativnoj meri i student koji ima status kategorisanog vrhunskog sportista zadržava status studenta do isteka roka koji se određuje u trostrukom broju školskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa.

Studentu se, na lični zahtev, može produžiti rok za završetak studija, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove.

Stručni, akademski i naučni nazivi

Član 110.

Lice koje završi osnovne akademske studije u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, odnosno u trajanju od najmanje tri godine stiče stručni naziv sa naznakom zvanja prvoga stepena akademskih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi osnovne akademske studije u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, odnosno u trajanju od najmanje četiri godine stiče stručni naziv „diplomirani“ sa naznakom zvanja prvog stepena akademskih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi osnovne strukovne studije stiče stručni naziv sa naznakom zvanja prvoga stepena strukovnih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi specijalističke akademske studije stiče stručni naziv specijalista sa naznakom zvanja drugog stepena akademskih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi specijalističke strukovne studije stiče stručni naziv specijalista sa naznakom zvanja prvog stepena strukovnih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi master akademske studije stiče akademski naziv master sa naznakom zvanja drugog stepena master akademskih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi master strukovne studije stiče stručni naziv strukovni master sa naznakom zvanja drugog stepena master strukovnih studija iz odgovarajuće oblasti.

Lice koje završi doktorske, odnosno akademske studije trećeg stepena, stiče naučni naziv doktor nauka, ~~odnosno doktor umetnosti~~ ODNOSNO UMETNIČKI NAZIV DOKTOR UMETNOSTI, sa naznakom polja, odnosno oblasti.

Listu zvanja iz odgovarajućih oblasti i skraćenice stručnih, akademskih, naučnih i umetničkih naziva utvrđuje Nacionalni savet, na predlog Konferencije univerziteta, odnosno Konferencije akademija i visokih škola.

Skraćenica stručnog naziva i akademskog naziva master navodi se iza imena i prezimena, a skraćenica akademskog naziva magistar nauka, odnosno magistar umetnosti i naučnog naziva doktor nauka, odnosno umetničkog naziva doktor umetnosti ispred imena i prezimena.

U međunarodnom prometu i u diplomi na engleskom jeziku naziv koji je steklo lice iz stava 1. ovog člana je bachelor, naziv koji je steklo lice iz stava 2. ovog člana je bachelor with honours, naziv koji je steklo lice iz stava 3. ovog člana je bachelor (appl.), naziv koji je steklo lice iz stava 6. ovog člana je master, naziv koji je steklo lice iz stava 7. ovog člana je master (appl.), a naziv koji je steklo lice iz stava 8. ovog člana je Ph.D., odnosno D.A., odnosno odgovarajući naziv na jeziku na koji se diploma prevodi.

Evidencije koje vodi visokoškolska ustanova

Član 113.

Visokoškolska ustanova vodi: matičnu knjigu studenata, evidenciju o izdatim diplomama i dodacima diploma, evidenciju o zaposlenima, evidenciju o priznatim stranim visokoškolskim ispravama radi nastavka školovanja i zapisnik o polaganju ispita.

Visokoškolske ustanove vode i evidenciju o polaznicima i izdatim sertifikatima o završenom kratkom programu studija.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se na srpskom jeziku, ciriličkim pismom, u štampanoj formi, a može se voditi i elektronski.

Kada se nastava ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se na srpskom jeziku ciriličkim pismom i na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Podaci upisani u evidenciju visokoškolske ustanove dostavljaju se Ministarstvu za obavljanje zakonom utvrđenih poslova, u skladu sa ovim zakonom.

Bliže uslove u pogledu vođenja, prikupljanja, unosa, ažuriranja, dostupnosti podataka o kojima se vodi evidencija, POSEBNE USLOVE U POGLEDU OBEZBEĐIVANJA INTEGRITETA I POVERLJIVOSTI PODATAKA IZ EVIDENCIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE U KOJOJ SE OSTVARUJU STUDIJSKI PROGRAMI ZA POTREBE NACIONALNE BEZBEDNOSTI kao i druga pitanja od značaja za vođenje evidencija, propisuje ministar.

Studenti

Član 148.

Studenti upisani na studije do stupanja na snagu ovog zakona u skladu s odredbama čl. 82–88. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 76/05, 100/07 – autentično tumačenje, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – autentično tumačenje, 68/15 i 87/16) mogu završiti studije po započetom studijskom programu, uslovima i pravilima studija, najkasnije do isteka roka koji se određuje u dvostrukom broju školskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa, računato od dana početka studiranja tog studijskog programa.

Studenti upisani na osnovne studije i na studije na višim školama do 10. septembra 2005. godine mogu završiti te studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija, najkasnije do kraja školske 2020/2021. 2021/2022. godine, a studenti upisani na integrisane studije iz polja medicinskih nauka, do kraja školske 2021/2022. 2022/2023. godine.

Studenti upisani na magistarske studije do 10. septembra 2005. godine mogu završiti te studije po započetom planu i programu, uslovima i pravilima studija, najkasnije do kraja školske 2020/2021. 2021/2022. godine.

Kandidati koji su prijavili doktorsku disertaciju do 10. septembra 2005. godine, odnosno studenti koji su upisali doktorske studije po propisima koji su važili do tog datuma, mogu da steknu naučni naziv doktora nauka, odnosno da završe doktorske

studije po započetom planu i programu, uslovima i pravilima studija, najkasnije do kraja školske 2020/2021. 2021/2022. godine.

Studenti iz stava 1. ovog člana imaju pravo da nastave započete studije u skladu sa odredbama ovog zakona, na način i po postupku utvrđenim opštim aktom visokoškolske ustanove.

SAMOSTALNE ODREDBE ZAKONA

ČLAN 28.

POSTUPAK IZBORA ČLANOVA NACIONALNOG SAVETA I UPRAVNOG ODBORA NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, SPROVEŠĆE SE U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

POSTUPAK IZBORA ČLANOVA KOMISIJE ZA AKREDITACIJU, ČLANOVA KOMISIJE ZA ŽALBE I DIREKTORA NACIONALNOG AKREDITACIONOG TELA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, SPROVEŠĆE SE U ROKU OD DEVET MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 29.

NACIONALNI SAVET ĆE U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA DONETI PODZAKONSKE AKTE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

NACIONALNI SAVET I NACIONALNO AKREDITACIONO TELO USAGLASIĆE SVOJE OPŠTE AKTE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD DVA MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 30.

ZAPOČETI POSTUPCI ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA I STUDIJSKIH PROGRAMA I POSTUPCI ZA SPOLJAŠNJU PROVERU KVALITETA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA, PREMA PROPISIMA KOJI SU VAŽILI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OKONČAĆE SE PO TIM PROPISIMA.

DO UTVRĐIVANJA LISTE RECENZENATA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, RECENZETI ĆE SE IMENOVATI SA LISTE RECENZENATA UTVRĐENE PREMA PROPISIMA DO STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

NACIONALNI AKREDITACIONO TELO ĆE RASPISATI JAVNI POZIV ZA POPUNJAVANJE LISTE RECENZENATA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 31.

SAMOSTALNE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE USAGLASIĆE SVOJE OPŠTE AKTE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

VISOKOŠKOLSKE USTANOVE ĆE UTVRDITI KOJI SE ISPITI SA OPŠTE, STRUČNE I UMETNIČKE MATURE VREDNUJU PRILIKOM UPISA NA STUDIJE I KRITERIJUME NA OSNOVU KOJIH SE OBAVLJA KLASIFIKACIJA I IZBOR KANDIDATA ZA UPIS NA STUDIJE DO 31. AVGUSTA 2022. GODINE.

ČLAN 32.

NASTAVNIK U ZVANJU REDOVNOG PROFESORA KOJI JE ISPUNIO USLOVE ZA PENZIJU I KOME JE PRODUŽEN RADNI ODнос UGOVOROM NA ODREĐENO VРЕME SA VISOKOŠKOLSKOM USTANOVOM PRE STUPANJA NA SNAGУ OVOГ ZAKONA, KOJI JE IZABRAN U ORGANE VISOKOŠKOLSKE USTANOВE I NJENIH ORGANIZACIONIH JEDINICA, MOŽE DA OSTANE NA TOJ DUŽNOSTI DO ISTEGA MANDATNOG PERIODA NA KOJI JE IZABRAN NA TU DUŽNOST, ODНОСНО DO ISTEGA UGOVORA O PRODUŽENJU RADNOГ ODНОSA.

ČLAN 33.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGУ OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

ANALIZA EFEKATA

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promena koje se predlažu

Zakon o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18 - dr. zakon, 73/18, 67/19, 6/20 - dr. zakoni i 11/21 –autentično tumačenje) stupio je na snagu 7. oktobra 2017. godine.

1.Zakonom je u između ostalog utvrđen pravni osnova za obrazovanje Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje (u daljem tekstu: Nacionalni savet), radi obezbeđivanja razvoja i unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja, čije članove imenuje Vlada, kao i za obrazovanje Nacionalnog akreditacionog tela, sa svojstvom pravnog lica, radi obavljanja poslova akreditacije i provere i obezbeđivanja kvaliteta u visokom obrazovanju, Nacionalno akreditaciono telo finansira se iz prihoda od naknada za akreditaciju i obezbeđivanja kvaliteta u visokom obrazovanju i iz drugih prihoda u skladu sa zakonom.

Nadležnosti Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje i Nacionalnog akreditacionog tela prepliću se u delu koji se odnosi na utvrđivanje standarda za akreditaciju, spoljašnju proveru kvaliteta i za samovrednovanje visokoškolskih ustanova i studijskih programa, kao i u samom postupku akreditacije i spoljašnje provere kvalitata visokoškolskih ustanova i studijskih programa, u kom Nacionalno akreditaciono telo može doneti rešenja o odbijanju zahteva za akreditaciju i o oduzimanju akreditacije, a protiv kojih nezadovoljna stranka podnosi žalbu Nacionalnom savetu.

Evropska asocijacija za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*) koja je krovna organizacija koja predstavlja svoje članice na evropskom i međunarodnom nivou, posebno u procesima strateškog odlučivanja i saradnji sa zainteresovanim organizacijama i koja promoviše evropsku saradnju u oblasti obezbeđivanja kvaliteta u visokom obrazovanju i širi informacije, znanja i iskustva među svojim članicama i ostalim akterima u visokom obrazovanju, u cilju razvoja i razmene dobre prakse i podsticanja evropske dimenzije obezbeđivanja kvaliteta, Nacionalnom akreditacionom telu (pravnom sledbeniku Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta) nije obnovila punopravno članstvo u toj evropskoj asocijaciji.

Naime, Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta koja je postala punopravni član ENQA 24. juna 2013. godini u februaru 2018. godine izgubila je taj status i stavljen je u status „pod nadgledanjem“ (*under review*), uz mogućnost da otkloni primedbe ENQA u primeni Evropskih standarda i smernica za osiguranje kvaliteta (*European Standards and Guidelines – ESG*) i obnovi punopravno članstvo u toj asocijaciji u roku od dve godine. U tom periodu u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju obrazovano je Nacionalno akreditaciono telo, čije je stručno telo - Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta, započela sa radom krajem avgusta 2018. godine. U narednom periodu od godinu dana otklonjene su primedbe ENQA u vezi sa postupkom akreditacije i obezbeđivanja kvaliteta, obezbeđena je organizaciona i finansijska samostalnost Nacionalnog akreditacionog tela, otklonjen je najveći deo primedbi koje su se odnosile na neispunjavanje ili delimično ispunjavanje standarda, što se vidi iz izveštaja i ocene recenzentske komisije ENQA koja je bila u spoljašnjoj proveri Nacionalnog akreditacionog tela u oktobru 2019. godine. Recenzentska komisija ENQA je zaključila i dala preporuke za preduzimanje odgovarajućih aktivnosti kojima se obezbeđuje uspostavljanje jasnih odnosa između Nacionalnog

akreditacionog tela i Nacionalnog saveta, a u svrhu obezbeđivanja operativne nezavisnosti Nacionalnog akreditacionog tela, posebno ako se ima u vidu da prema važećim propisima (Zakon o visokom obrazovanju) Nacionalni savet istovremeno ima nadležnosti u oblasti utvrđivanja standarda kvalitata u visokom obrazovanju i odlučivanja o akreditaciji i spoljašnjoj proveri kvaliteta visokoškolskih ustanova i studijskih programa u okviru žalbenog postupka.

2.U procesu primene Zakona uočeni su određeni problemi na relaciji usklađivanja zakonskih propisa sa potrebom definisanja okvira teološkog akademskog obrazovanja u Republici Srbiji usklađenog sa posebnostima tog obrazovanja. Osobenosti koji proizlaze iz ciljeva i prirode teološkog obrazovanja upućuju na potrebu propisivanja dodatnih uslova koji se odnose na pribavljanje saglasnosti organa crkve, odnosno verske zajednice u odnosu na lica koja vrše službu učenja na visokoškolskoj ustanovi, kao i saglasnosti za upis na akademski studijski program iz oblasti teologije, a radi očuvanja identiteta duhovnih vrednosti koje su osnov identiteta crkve, odnosno verske zajednice čija teologija je predmet izučavanja.

U dosadašnjem radu Pravoslavno bogoslovskog fakulteta (u daljem tekstu: Fakultet) u sastavu Univerziteta u Beogradu (u daljem tekstu: Univerzitet) uočeni su određeni problemi na relaciji Univerziteta i Fakulteta kada je u pitanju izbor nastavnika i prestanak radnog odnosa nastavnika na Fakultetu, a s obzirom na osobenosti Fakulteta s jedne strane i integrativnu funkciju Univerziteta u odnosu na svoje članice, sa druge strane. Fakultet je iskazao potrebu za dopunom onih zakonskih odredbi koje se odnose na izbor u zvanja i zasnivanje radnog odnosa nastavnika u visokoškolskoj ustanovi koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajednica i za uređivanjem položaja tih visokoškolskih ustanova u skladu sa specifičnostima vezanim za svrhu i prirodu teološkog obrazovanja, što je u potpunosti podržano od strane Srpske pravoslavne crkve, Islamske zajednice Srbije i Saveza jevrejskih opština Srbije.

Zakon već sadrži odredbe kojim se uređuje položaj visokoškolskih ustanova koje izvode studije za potrebe vojnog, policijskog i visokog obrazovanja u oblasti nacionalne bezbednosti uz uvažavanje njihovih specifičnosti.

Takođe, zakonodavstva drugih uporedivih zemalja, poput Hrvatske (Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 - OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - O, RUSRH i 60/15 - OUSRH) sadrže odredbe koje se odnose na posebno uređivanje položaja i delovanja teoloških fakulteta u sastavu državnih univerziteta.

S obzirom na navedeno u Predlog zakona su unete odredbe o saglasnosti za službu učenja nadležnog organa crkve ili verske zajednice, koja predstavlja obavezan uslov za izbor i zasnivanje radnog odnosa nastavnika i na taj način je odgovoreno na iskazanu potrebu tradicionalnih crkava, odnosno verskih zajednica da u slučaju utvrđivanja aktivnosti, stavova ili ponašanja koje je u suprotnosti sa uverenjima koje crkva, odnosno verska zajednica propoveda, ili sa njenim učenjem, kao i aktivnosti koja podriva njen ugled, može biti uskraćena saglasnost za službu učenja.

3.Jedan broj studenata upisanih na studije prema propisima koji su važili do 10. septembra 2005. godine, a koji do kraja školske 2019/2020. godinu nisu uspeli da završe studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija. Prelazak na nove studijske programe podrazumevao bi znatno povećanje obima obaveza u odnosu na preostale obaveze, kao i proporcionalno povećanje

troškova studija. S obzirom da je reč o studentima koji su mahom pred završetkom studija, opravdano je propisati nove rokove za završetak tih studija po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija.

Problemi koje zakon treba da reši i ciljevi koji se postižu donošenjem zakona:

1.Donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju uspostala je odgovarajući pravni okvir i potrebni uslovi da Nacionalno akreditaciono telo u potpunosti ispuni Evropske standarde i smernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ESG) u pogledu nezavisnosti u postupanju i u donošenju konačnih odluka o proveri kvaliteta u visokom obrazovanju i ponovo stekne status punopravne članice u okviru Evropske asocijacije za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA), a što je od značaja za pozicioniranje Republike Srbije u evropskom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja.

Uticaj predloženih promena Zakona na realizaciju navedenog cilja (sticanje punopravnog članstva Nacionalnog akreditacionog tela u Evropske asocijacije za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA)) biće procenjen na osnovu statusa koji će Nacionalno akreditaciono telo u narednom periodu ostvariti u okviru Evropske asocijacije za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju i na osnovu pokazatelja efikasnosti u radu u okolnostima objedinjavanja upravnog postupka u okviru Nacionalnog akreditacionog tela s obzirom na uspostavljeni žalbeni organ u okviru akreditacionog tela.

2.Uvaživši poseban položaj visokoškolskih ustanova koje ostvaruju studijske programe za potrebe policijskog i vojnog obrazovanja, kao i obrazovanja za potrebe nacionalne bezbednosti, Zakon o visokom obrazovanju već sarži odredbe o posebnom regulisanju visokog obrazovanja u tim oblastima.

S obzirom na ciljeve i prirodu teološkog obrazovanja i radi očuvanja identiteta duhovnih i moralnih vrednosti i autentičnosti teološkog učenja i suštine njegove obrazovne uloge, potrebno je ustanoviti dodatni uslov za obavljanje poslova nastavnika i saradnika visokoškolske ustanove koja izvodi akademske studijske programe iz oblasti teologije, kao i za upis i sticanje i održavanje statusa studenta na tim studijama, i to u vidu pribavljenе saglasnosti odgovarajućeg organa crkve, odnosno verske zajednice čija teologija je predmet izučavanja na akademskim studijama koje izvode te visokoškolske ustanove.

Donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju normativno se uređuje specifičan položaj visokoškolskih ustanova koje ostvaruju studijske programe iz oblasti teologije.

3.Takođe, donošenjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju utvrđuje se pravni osnov za produžavanje rokova za završetak studija po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija onim studentima koji su započeli studiranje prema propisima koji su važili do 10. septembra 2005. godine, a koji do kraja školske 2019/2020. godinu nisu uspeli da završe studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija.

U svrhu definisanja cilja koji se žele postići predloženim izmenama o produžetku roka za završetak studija studenata koji su upisani na osnovne studije do 10. septembra 2005. godine, a koji u toku školske 2020/2021. godine nisu završili

studije. prikupljeni su podaci o broju tih studenata od visokoškolskih ustanova. Broj studenata koji nisu završili započete osnovne, magistarske i doktorske studije je 125.168, od čega je najveći broj onih koji su upisali osnovne studije. Nakon isteka školske 2021/2022., odnosno školske 2022/2023. godine, za koliko se produžava rok za završetak studija i utvrđivanja broja studenata koji nisu završili studije ni u produženom roku za završetak istih, proceniće se uticaj predloženih promena Zakona i utvrditi uspešnost postizanja definisanog cilja putem utvrđivanja broja studenata koji su u tom roku završili studije prema započetom programu, uslovima i pravilima studija.

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

S obzirom da je Zakon o visokom obrazovanju na snazi od oktobra 2017. godine tokom njegove primene uočena su ključna pitanja vezana za utvrđivanje ciljeva izmena i dopuna tog zakona, i to:

- kako postići bolju prepoznatljivost nacionalnog sistema visokog obrazovanja u međunarodnom i evropskom prostoru visokog obrazovanja putem obezbeđivanja potrebnih uslova za dobijanje punopravnog članstva Nacionalnog akreditacionog tela u Evropskoj asocijaciji za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA),
- kako na bolji način uskladiti nadležnosti Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje i Nacionalnog akreditacionog tela u oblastima utvrđivanja i primene standarda kvaliteta visokog obrazovanja,
- kako odgovoriti na potrebu visokoškolskih ustanova koje ostvaruju studijske programe iz oblasti teologije za utvrđivanjem dodatnih uslova za izbor i zasnivanje radnog odnosa nastavnika, imajući u vidu osobenosti tih visokoškolskih ustanova u sistemu visokog obrazovanja i ciljeva visokog obrazovanja u tim obrazovnim oblastima,
- kako omogućiti studentima upisanim na osnovne studije do 10. septembra 2005. godine da završe te studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija.

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

U toku analize razmatrano je nekoliko mogućnosti:

- status quo - nemenjanje važećeg Zakona o visokom obrazovanju,
- donošenje novog zakona koji bi u potpunosti regulisao oblast visokog obrazovanja,
- izmene odnosno dopune Zakona o visokom obrazovanju kojim bi se izvršila korekcija zakona radi rešavanja uočenih problema u oblasti visokog obrazovanja.

Opcija status quo neodrživa je iz razloga što bez promene propisa nije moguće rešiti uočene potrebe i probleme.

Opcija donošenja novog zakona nije odgovarajuća, s obzirom da je u većoj meri oblast visokog obrazovanja regulisana na način koji ne izaziva probleme u primeni, te je celishodnije umesto donošenja novog zakona, utvrditi i doneti zakon o njegovim izmenama i dopunama.

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

Za sprovođenje zakona nisu potrebna dodatna sredstva osim sredstava obezbeđenih Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 149/20 i 40/21) i u okviru usvojenih limita za 2022. i 2023. godinu, s obzirom da se rad Nacionalnog akreditacionog tela i njegovih tela, pa i Komisije za akreditaciju (čiji se sastav proširuje za još dva člana) i novouspostavljenog žalbenog organa finansira se iz prihoda ostvarenih od naknada za akreditaciju i proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova.

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

Donošenje predloženih izmena i dopuna Zakona o visokom obrazovanju imaće posredne pozitivne ekonomske efekte s obzirom na očekivano unapređenje obezbeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju kao celine, tako i onog njegovog dela koje se finansira iz budžeta Republike Srbije.

Očekuje se i povećanje kvaliteta studijskih programa u smislu njihovog prilagođavanja tehnološkim izazovima, novim naučnim saznanjima i aktuelnim potrebama tržišta rada.

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

S obzirom da je Zakon o visokom obrazovanju sistemski propis za oblast visokog obrazovanja, poboljšanje tog zakona kroz njegove izmene i dopune ima pozitivne efekte na širu društvenu zajednicu (studente, zaposlene u visokom obrazovanju, javni sektor i privredne činioce).

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

- 1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izmene i dopune Zakona o visokom obrazovanju dovode do organizacionih, upravljačkih ili institucionalnih promena i to tako što će se na drugi način birati članovi Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje i Upravnog odbora Nacionalnog akreditacionog tela, kao i članova Komisije za akreditaciju, zalbenog organa u postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa i direktora Nacionalnog akreditacionog tela.

- 2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kuantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Predložene izmene i dopune zakona ne zahtevaju poboljšanje kapaciteta za sprovođenje izabrane opcije.

- 3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Predložene izmene i dopune zakona ne zahtevaju restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr.

proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

- 4) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sproveđe izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Nema potrebe za sprovođenjem dodatnih mera za sprovođenje predloženih izmena i dopuna zakona.

Ključna pitanja za analizu rizika

U vezi sa rizicima sprovođenja izabrane opcije potrebno je odgovoriti na pitanja:

- 1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Za sprovođenje izmena i dopuna Zakona o visokom obrazovanju obezbeđena je podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa.

- 2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje predmetnog akta nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva niti je potrebno sprovođenje postupka javne nabavke.

- 3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

S obzirom na rezultate javne rasprave o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, u kojoj su učestvovali predstavnici: akademske, naučne, medijske i ostale zainteresovane javnosti i na to da se za period u trajanju od 2021. do 2023. godine može očekivati obezbeđenost potrebnih finansijska sredstva na nivou limita utvrđenih u budžetu za 2021. godinu, ne postoji rizik za sprovođenje izabrane opcije.

INFORMACIJA O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA U TOKU IZRADE PREDLOGA/ NACRTA PROPISA

- 1) Da li su u toku izrade predloga/nacrta propisa sprovedene konsultacije sa ciljnim grupama i zainteresovanim stranama* (ako nisu sprovedene potrebno je navesti razlog)?

Da

- 2) U kom vremenskom periodu su sprovedene konsultacije?

Novembar 2020. godine – maj 2021. godine

3) Koje metode/tehnike konsultacija su korišćene (fokus grupa, okrugli sto, polustrukturirani intervju, panel, anketa, prikupljanje pisanih komentara, itd.)?

Prikupljanje pisanih komentara, panel i razgovori sa predstavnicima relevantnih institucija.

4) Ko su bili učesnici konsultativnog procesa?

NAT, NSVO, KONUS, SKONUS, KASSS, SKASSS, Univerzitet u Beogradu

5) Koje primedbe, sugestije i komentari upućeni tokom sprovođenja procesa konsultacija su prihvaćeni i uvršteni tekst u predloga/nacrtu propisa?**

Prihvaćene su sugestije i primedbe u vezi sa statusom Nacionalnog tela za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju, izborom članova Upravnog odbora ovog tela, primedbe u vezi sa vrednovanjem opšte, stručne i umetničke mature, formiranjem Komisije za odlučivanje po žalbama NAT-a i definisanjem postupka za odlučivanje po žalbi na rešenje Komisije za akreditaciju o odbijanju zahteva za akreditaciju, zatim položajem nastavnika u visokoškolskim ustanovama koje ostvaruju akademske studijske programe u oblasti teologije jedne od tradicionalnih crkava i verskih zajednica i primedbe u vezi sa produžavanjem rokova za završetak studija.

6) Koje primedbe, sugestije i komentari upućeni tokom sprovođenja procesa konsultacija nisu uvaženi i koji su razlozi za njihovo neprihvatanje?**

Sve primedbe, sugestije i komentari su uvaženi.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju

Draft Law on Amendments on the Law on Higher Education

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

nema

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

nema

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

nema

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

nema

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

ne

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

ne